

ΕΘΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΣΥΝΦΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΘΑΥΚΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ.

ΕΤΟΣ Δ'.—ΦΥΛΛΑΔ. 100.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 16 Νοεμβρίου 1868.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἀνάγκη ὀρησκευτικῆς καὶ ἠθικῆς μεταρρυθμίσεως ἐν τῇ δυτικῇ ἐκκλησίᾳ.—Περὶ τῆς ποιήσεως τῶν Συγχωρημάτων.—Τὸ βραβεῖον τῶν περισσευῶν.—Καταστροφή τῆς Καρχηδόνος.—Ὁ ἀνθρώπινος βίος.—Ποίησις.—Τὸ ἄνθος τῆς Ἀλόης.

ΑΝΑΓΚΗ ΟΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΘΙΚΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΩΣ ΕΝ Τῇ ΔΥΤΙΚῇ ΕΚΚΛΗΣΙΑ.

(Ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ.)

II

Ὁ Tetzl καὶ ἡ πώλησις τῶν συγχωροχαρτίων.

Κατὰ τὸ 1517, περὶ τὰ τέλη τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοκράτορος Μαξιμιλιανοῦ, Λέων ὁ Γ', βλέπων τὸ ταμεῖον τοῦ κενόν, ἐπιποθῶν ὁμῶς νὰ ἴδῃ ὅσον τάχιον τετελεσμένην τὴν μεγαλοπρεπῆ ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Πέτρου, ἐπενόησε πρὸς πραγματοποίησιν τοιοῦτου σχεδίου τὴν διανομὴν συγχωροχαρτίων καθ' ὅλον τὸν παπικὸν κόσμον. Τὴν ἐπίτευξιν δὲ τοιαύτης προθέσεως ὁ πάπας μᾶλλον εὐηπίζετο ἐν Γερμανίᾳ, ὅπου καὶ ἄλλοτε διὰ παραπλησίων μέσων εἶχε πραγματοποιήσει ἄλλα σχέδια. Ὁ ἐπιτετραμμένος μόνον αὐτὴν ταύτην τὴν ἐπιχείρησιν διεκομίσατο προσωπικῶς εἰς τὰ τρία σκανδιναυικὰ κράτη, ὅπου ἐκέρδισε πολλὰ χρήματα.—ἐν Γερμανίᾳ δὲ Ἀλβέρτος ὁ ἀρχιεπίσκοπος Μαγοντίας (Mayence) καὶ Μαγδεβούργου ἐμίσθωσεν ἐπὶ ἰδίῳ αὐτοῦ ὠφελήματι τὴν διανομὴν τῶν συγχωρο-

χαρτίων, καθ' ὅτι ἡ ἐπικερδὴς αὕτη ἐπιχείρησις ἦτο εἰς αὐτὸν δεξιὰ εὐκαιρία ὅπως ἐξοφλήσῃ 30 χιλιάδας φλωρινίων τὰ ὅποια ὤφειλε τῷ Πάπᾳ διὰ τὴν ἀγορὰν τοῦ ἀρχιερατικοῦ ἀμφίου. Ὁ ἀρχιεπίσκοπος ὅθεν, ὅπως πραγματοποίησιν τὴν πώλησιν, ἐξελέξατο προσωρινόν του ἐπίτροπον καλόγηρόν τινα πεσπαιδευμένον καὶ ἐπιτήδειον, πλὴν ἀπολαύοντα πολὺ κακὴν φήμην ἐπὶ κακοηθείᾳ, τὸν δομινικανὸν Ἰωάννην Tetzl, ὅστις ἐνωθεὶς μετὰ τριῶν βοηθῶν ἤρξατο νὰ διατρέχῃ τὴν Σαξωνίαν μετὰ μεγάλων παρατάξεων κοτυλίζων τὸ ἐμπόρευμά του ὡς ἀγύρτης, καὶ λέγων εἰς τὸν ἀμαθῆ ὄχλον ὅτι ὑπὸ ἰδιαιτέρας χάριτος τοῦ Ἁγίου Πατρὸς ἡ αἰωνία ζωὴ ἦτο δυνατόν νὰ ἀγορασθῇ ταύτην τὴν φορὰν ἀντὶ μικροῦ ποσοῦ. «Ποτὲ δὲν θὰ κερδίσετε τὴν αἰωνιότητα, ἔλεγε, τόσο εὐτελῶς! Πῶς! Δύνασθε νὰ ἀποποιηθῆτε τὴν σωτηρίαν τῆς ψυχῆς σας ἀπὸ τὸ καθαρτήριον ἀντὶ ἐνὸς φράγκου;» Ἀκολουθῶς ὄχι μόνον ἀνέφερε τὰ κοινὰ ἀμαρτήματα, ἀλλ' ἐφαντάζετο φόνους καὶ ἄλλα τοιαῦτα, τὰ ὅποια ὁ θηριωδέστερος ἀνθρωπος ἀδυνατεῖ νὰ πράξῃ, λέγων «Ἐ! βλέπετε! ὅλα ταῦτα σᾶς συγχωροῦνται μόλις γεμίσετε τὸ ταμεῖον τοῦ Πάπα.» Ἐπὶ τέλους ἐκτὸς τῶν συγχωροχαρτίων ὁ Tetzl ἐπώλει γραμμάτια τινὰ διὰ τῶν ὁποίων ἄγου μετανοίας καὶ

χωρίς της προσελεύσεως εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἐσυγχωροῦντο τῷ ἀμαρτήσαντι καὶ τὰ κακοῦργήματα.—Τοιαῦται φρικώδεις καταχρήσεις ἐν ᾧ διήγειρον τὴν ἀγανάκτησιν παντός ἀληθοῦς χριστιανοῦ, οὐδεὶς ἐτόλμα νὰ ὑψώσῃ τὴν φωνήν. Εἰς μόνος ἄνθρωπος, τὸν ὁποῖον βεβαίως ὁ Θεὸς εἶχε προορίσει προστάτην τῆς ἀληθείας καὶ τῆς ἀναγεννήσεως τῆς δικαιοσύνης, ἔλαβε τὸ θάρρος νὰ ἐναντιωθῆ κατὰ τοιούτου σκανδάλου περιφρονῶν τὴν μεγίστην ἐπιρροὴν ἐφ' ἧς ἐστηρίζετο ὁ Tetzel. Ἦτο οὗτος αὐγουστιανὸς μοναχὸς, διδάσκαλος τῆς θεολογίας παρὰ τῷ ἄρτι ἰδρυθέντι πανεπιστημίῳ τῆς Βιττεμβέργης, ὁ ἱεροδιδάκτωρ Μαρτίνος Λουθῆρος· διότι ὁ Παντοδύναμος, βουλόμενος πάντοτε νὰ ἐκτελῆ τὰ μεγάλα διὰ μικρῶν μέσων, ἐξέλεξε τοὺς μεταμορφωτάς τῆς Ἐκκλησίας ὅθεν ἔλαβε καὶ τοὺς ἀποστόλους, ἐκ τοῦ κόλπου τῶν κατωτέρων τάξεων τῆς κοινωσίας, ὅπως δεῖξῃ εἰς τὸν ἄνθρωπον ὅτι τοσοῦτον σωτήριον βῆμα δὲν προήρχετο ἐκ τοῦ ἀνθρώπου ἀλλ' ἐκ Θεοῦ.

Ὁ Λουθῆρος, αἱ σπουδαί του, καὶ ἡ μεταβολὴ του.

Ὁ Μαρτίνος Λουθῆρος, γεννηθεὶς εἰς Eisleben, ἐν Σαξωνίᾳ, τῇ 10 νοεμβρίου 1483, ἦτο υἱὸς πτωχοτάτου μεταλλευτοῦ, ἔχοντος πολυάριθμον οἰκογένειαν ἀλλὰ πεπαιδευμένου, εὐσεβοῦς καὶ ἐνεργητικοῦ, ὅστις ἀναθρέψας τὸν υἱὸν του αὐστηρῶς τῷ προσήνεγκε παιδείαν, δυναμένην νὰ ἀναπτύξῃ ἐπωφελῶς τὸν νοῦν του. Σταλείς λοιπὸν παρὰ τοῦ πατρός του περὶ τὸ 14ον ἔτος τῆς ἡλικίας του εἰς τὰ σχολεῖα τοῦ Μαγδεβούργου καὶ τῆς Ἐϊσενάχης, (Eisenach) ὁ Μαρτίνος, ὅπως πορίζεται ὀπισθοῦν ἀναπαυτικώτερον τὰ πρὸς τὸ ζῆν, περιήρχετο εἰς τὰς ὁδοὺς ψάλλων, ἀχρὶς οὐ γυνή τις παρέλαβεν αὐτὸν ἐπὶ τῆ ἡδυφώνια του.—Ἐυρισκόμενος οὕτω ἐν πλειοτέρᾳ ἀνείσει μέσων ὠρέχθη τῆς νομομαθείας· πλὴν ἡμέραν τινὰ, ἐπειδὴ κεραυνὸς τις ὀλίγον ἐδέθησε νὰ τὸν καύσῃ, εἰσῆλθεν, ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ πατρός του, εἰς τι μοναστήριον, ὅπου μετὰ μεγίστης καρτερίας ὑπέμεινε τὰς συνήθεις ἐν τῇ Δυτικῇ ἐκκλησίᾳ σκλη-

ραγωγίας. Μόλις ἐγενεὶν ἱερεὺς, ὁ ἡγούμενος Staupitz τῷ ἔδωκε θέσιν θεολόγου ἐν Βιττεμβέργῃ, ὅπου διδάσκων καὶ ἀναπτύσσων μόνον τὸ εὐαγγέλιον προσεῖλκυσε πρὸς ἑαυτὸν διὰ τοῦ μελιχίου καὶ κατανουκτικοῦ τρόπου του πλῆθος ἀκρατῶν. Τότε ἡ αὐλὴ τῆς Ῥώμης τὸν προσεκάλεσε πλησίον τῆς ἔνεκα τῆς φήμης του εὐτυχῶς κατ' αὐτὸ τὸ ταξείδιον παρετήρησεν ἀπάσας τὰς καταχρήσεις τῆς Δυτικῆς ἐκκλησίας καὶ ἐπομένως συνέλαβεν, ἀφοῦ προηγουμένως ἐδοκίμασε, πλὴν εἰς μάτην, τὴν ἐπάνοδον τῆς καθ' ἑαυτὸ εὐαγγελικῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, τὸν μέγαν σκοπὸν τῆς μεταρρυθμίσεως.—Τὰ συγχωροχάρτια παρώργισαν αὐτὸν μέγας, διότι πολλοὶ πολῖται ἀγοράζοντες αὐτὰ ἀπεποιούντο νὰ μετασχωσῇ τῶν ἀχράντων μυστηρίων, διὸ καὶ προέτεινεν ἐν τῷ πανεπιστημίῳ τῆς Βιττεμβέργης 95 θέσεις κατὰ τῶν συγχωροχαρτίων. Ἡ παπικὴ αὐλὴ πάραυτα τὸν προσεκάλεσε νὰ ἐμφανισθῆ ἐνώπιον αὐτῆς· πλὴν ἐκεῖνος ἐξηκολούθησε τὸ μέγα ἔργον του, τὴν μεταβολὴν δηλ. τῶν δογμάτων τῆς Δυτικῆς ἐκκλησίας στηριζόμενος ὑπὸ τοῦ ἐκλέκτορος τῆς Σαξωνίας, ὑπὸ τῶν σοφῶν Ἑρασμίου καὶ Reuchlin καὶ ὑφ' ὅλων τῶν εὐφρονούντων.—ἔχωρίσθη, οὕτως, ἀπέναντι ὅλων τῶν διωγμῶν καὶ τῶν κινδύνων, ἀπὸ τῆς Ῥωμαϊκῆς ἐκκλησίας καὶ μετερρύθμισε μέγα μέρος τῆς Εὐρώπης. Μετ' ὀλίγον ἡ φήμη του διεσπάρη καθ' ὅλην τὴν Γερμανίαν, Αὐστρίαν, Βαυαρίαν, Ὀλλανδίαν, Γαλιαν καὶ Ἐλβετίαν, ὅπου ὁ Οὐλερίχος (Ulrich) Zwingli, γεννηθεὶς ἐπτὰ ἐβδομάδας μετὰ τὸν Λουθῆρον, ἐπήνεγκε τὰς αὐτὰς σχεδὸν μεταρρυθμίσεις· εἰς δὲ τὴν Σκανδιναυίαν ὁ Γουστάβος Βάζας μετέβαλε τὸ θρησκευμα κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ Λουθῆρου.

Ὁμολογητέον ὅτι ὡς εἰς τὰ ἄλλα προαναφερθέντα κράτη οὕτω καὶ ἐν Ἀγγλίᾳ ἡ θρησκευτικὴ μεταρρύθμισις προήλθεν ἐκ Θεοῦ: Ἡ νέα Διαθήκη μεταφρασθεῖσα Λατινιστὶ ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ ὑπὸ τοῦ Ἑρασμίου τὸ 1517 διέβη ἐν Ἀγγλίᾳ ὅπου ἐπροξένησε μεγίστην ἐντύπωσιν. Οἱ νέοι σπουδασταὶ τῶν πανεπιστημίων τῆς Ὄξωνίας (Oxford) καὶ τῆς Καμβριγίας (Cambridge) ὁ Bilney

Tyke, Tyndale καὶ πολλοὶ ἄλλοι εἰργάσθησαν ὅπως διασπείρῃσι τὴν μόνην ἀληθειαν ἀφοῦ εἴλκυσαν ὑπὲρ ἑαυτῶν τὸν σοφὸν Stafford καὶ τὸν ἐνεργητικὸν Lattimer. Πλὴν οἱ καταδιωγμοὶ τῆς Δυτικῆς ἐκκλησίας ἠνάγκασαν αὐτοὺς κατ' ἀρχὰς νὰ σκορπισθῶσι καὶ νὰ ἐξορισθῶσιν ἀπὸ τῆς πατρίδος των· εὐτυχῶς ὅμως τότε σχεδὸν ἅπαντες οἱ εὐγενεῖς καὶ μέρος τι τῶν ἀσπῶν ἐκέκτηντο ἱκανὰς γνώσεις, ὥστε ἠσθάνθησαν τὴν ἀνάγκην μεταρρυθμίσεως δυναμένης ταῦτοχρόνως νὰ ἀπαλλάξῃ αὐτοὺς ἐκ τῶν ἐπαχθῶν δεκαδικῶν δικαιωμάτων ἐπὶ τῶν γαιῶν των, τὰ ὁποῖα ἀπέτιον τῇ παπικῇ αὐλῇ· δὲν τοῖς ἀπέμενε λοιπὸν εἰμὴ νὰ μεταδώσωσιν εἰς τὸν ὄχλον τὴν πολύτιμον ἀνάγκην τῆς ἀγίας Γραφῆς καὶ οὕτω γνωρίσῃ τὰ θρησκευτικὰ σφάλματα τῆς ἐποχῆς· πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ὁ Thynedale γενναίως προσήνεχθη καταναλώσας ὅλην τὴν αὐτοῦ περιουσίαν εἰς τὴν μετάφρασιν διὰ πολλῶν ἐτῶν τῆς ἀγίας Γραφῆς εἰς τὴν κοινὴν ἀγγλικὴν γλῶσσαν. Οὕτω λοιπὸν ἡ Ἀγγλίᾳ ἀπὸ τὸ 1526 μετὰ ποικίλας φάσεις καὶ ἰδιαίτερα γεγονότα διατελεῖ ἀποκεχωρισμένη τῆς Παπικῆς κατανοήσεως οὕτω τὸ ὕψος τῆς ἀληθοῦς χριστιανικῆς θρησκείας.

Ἐκ τούτων ὅλων βλέπομεν ὅτι ὁσημέραι ἡ ἐπιρροὴ τῆς Δυτικῆς ἐκκλησίας προχωρεῖ μειομένη μέχρις ἐξαφανίσεως, ἐν ᾧ ἡ διαμαρτυρομένη ἐκκλησία προοδεύει καὶ ἴσως μετ' οὐ πολὺ ἐνωθῆ μετὰ τῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησίας. Πλὴν ἐνταῦθα ἀς μοι ἐπιτραπῇ νὰ ἀναφέρω τι ἀποβλέπον τὴν ὀρθοδόξιν: Τὸ 1863 ἀπεπλεύσαμεν ἐκ Πλυμούθης ἐπὶ ἐμπορικοῦ Ἀγγλικοῦ πλοίου καὶ μετὰ 8 ἡμερῶν συνεχῆ διάπλουν ἀφίχθημεν εἰς Κωνσταντινούπολιν· ἦτο Πάσχα καὶ γενικῶς οἱ ὀρθόδοξοι τότε μεταλαμβάνουσι τῶν ἀχράντων μυστηρίων, περιεργεῖα ἐπορευθήμεν εἰς ἀνατολικὴν τινα ἐκκλησίαν ὅπου ἄπειρον πλῆθος συνεχωροῦτο. Εἰς ὄργισθεις ἐρράπισεν ἄλλον· οὕτω συμπλεκόμενοι ἔσπρωξαν τὸν ἱερέα, ἀπὸ τοῦ ὁποῖου τὰς χεῖρας κατέπεσεν ἡ ἀγία Μετάληψις.— Ἄλλοτε ἔμαθον ὅτι ἄνθρωπός τις, ὅστις μετὰ πλείστης ὕψους ἀκριβείας ἐτήρει τὰς τετάρτας καὶ παρασκευὰς, οὐδὲν ἔδιστασε γὰρ φονεῦσθαι ὁμοίον του·—ἐκτὸς

τούτου ὁ ὄχλος μετέχει τι τῆς Δυτικῆς ἐκκλησίας καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰς εἰκόνας, τὰ ἅγια λείψανα καὶ τοὺς θαυματουργοὺς ἀγίους—καὶ τὸ ἱερατεῖον χρῆζει ἐκπαιδεύσεως καὶ μεταρρυθμίσεως.

Σημ. τοῦ Μεταφραστοῦ.—Τὰ τελευταῖα ταῦτα ἀνέκδοτα οὐδὲν ὅμως συνδέονται μετὰ τοῦ θείου τῶν δογμάτων τῆς Ὀρθοδόξου ἡμῶν ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας. Ὁ ὄχλος βεβαίως διατελῶν εἰς παχυλὴν ἀμάθειαν ἀδυνατεῖ νὰ ἐννοήσῃ τὴν ὑπόστασιν τῆς ἀληθοῦς θρησκείας καὶ οὕτω παρεκτρέπεται εἰς ἀνόσια· ὁ δὲ κληρικός, ἐν γένει ἀπαιδευτός, εἶναι ἀνίκανος νὰ χειραγωγῇ τὸν λαὸν προσηκόντως ὅπου καὶ ὅπως δεῖ.

Τὰ αἴτια τοσοῦτων συμφορῶν ἀνεურισκομεν εἰς τὸν Τουρκισμόν, κατακαλύψαντα μὲ τὸν βαρβαρισμὸν τὰ πάντα, καὶ καταστρέψαντα εἰς τοὺς λαοὺς τοῦ πᾶν αἴσθημα, πᾶσαν ἰδέαν ὕψους καὶ χάριτος. Εἶθε τὰ χριστιανικὰ ἔθνη νὰ αἰσθανθῶσι τὴν ἀλήθειαν ὅτι ὁ προορισμός τοῦ Τουρκισμοῦ ἐτελέσθη πλέον ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ καὶ οὕτως ἐγκαταλείψωσι τὸν βάρβαρον εἰς τὴν ἀπ' ἐτέρου ἀναπόδραστον τύχην του.—Καθ' ὅσον δὲ ἀφορᾷ τὴν ἐν γένει ἀμάθειαν τοῦ κλήρου, εὐελπιζόμεθα ὅτι ἀφοῦ ἤδη παρήλθον ἀγόνως τοσαῦτα ἔτη, ἡ Κυβέρνησις θελεῖ παραδεχθῆ ἔντονα καὶ ἀποτελεσματικὰ μέτρα πρὸς μόρφωσιν πεπαιδευμένου κλήρου, ἱκανοῦ καὶ τὴν ἀληθῆ σημασίαν τῆς ἀγίας ἡμῶν ἐκκλησίας νὰ ἐγκαταστήσῃ εἰς τὸ ποίμνιον, καὶ νὰ ματαιώσῃ τὰς δηλητηριώδεις πλεκτάνας τῆς ἐπιβούλου προπαγάνδας.

Τ Ε Λ Ο Σ.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ Ε. ΡΙΚΗΣ.

Π. ΧΙΩΤΟΥ

Επιστολιμαία διατριβή περί τῆς ποιήσεως

ΤΩΝ ΖΑΚΥΝΘΙΩΝ

ΠΡΟΣ ΤΗΝ

ΔΩΡΑΝ ΙΣΤΡΙΑΝ.

Γεν. Μεταστοιχείωσις τῆς Ἑλληνικῆς ποιήσεως εἰς νεώτερον τύπον.

(Συνέχεια ἴδε φυλ. 95.)

Ὅπως λοιπόν, ὡς σεβαστῆ μοι Κυρία, διὰ τοιαύτης ἕξεως εἰς μίμησιν φύσεως καλλῶπιζει τὰ οἰκεία ποιήματα ὁ τεχνικός ποιητής Ζακύνθου; Βεβαίως ἤθελε μαρτυρηθῆ ὅτι εὔρηται ἡ ἕξις αὐτῆ συντέλεια εἰς ὀλιγίστους τῶν ἐν τῇ νήσῳ ἡμῶν ἀναφυέντων καλλιεργητῶν τῆς ποιήσεως. Ἀπειρα τὴν σήμερον φῶτα, πρόσδος ἀκάθεκτος τῆς κοινωνίας, εὐμερία παντοῦ κατὰ τὸν φωτισμένον κόσμον, μικρὰ καὶ ἀσήμαντα ἀποτελοῦσι τὰ διανοητικά προϊόντα μικρᾶς τιμῆς νήσου, ἣτις, πρὸς τὴν μικροσκοπικὴν σύστασιν, ἔλαβε καὶ ἅπαντα τὰ δεινοπαθήματα ὅσα ὑπέστη ἡ κλασικὴ χώρα, πρὸς ἢ φυσικῶς καὶ ἠθικῶς ἀνήκει. Κατὰ τὰς ἔθνικὰς ἀθλιότητας συναπώλεσε καὶ ἡ μικρὰ Ζακύνθος ὅ,τι ἀγαθὸν ὁ ἀρχαῖος Ἕλλην ἀπήλαυεν ἐλευθέρως πολιτευόμενος, καὶ διανοητικῶς ἐκπαιδευόμενος. Ἐπιστήμη καὶ τέχνη πρὸ αἰῶνων εἶχον ἐκλείπει ἐκ τῆς ἀρχαίας ἐστίας. Ὁ Ἕλληνικὸς Παρνασσὸς πλέον δὲν ἐβλάστανε τὰ ἀνθη ποιήσεως. Οὕτε αἱ ἀρχαῖαι Ἑλικωνιάδες ἐστέφοντο τοὺς πλοκάμους μετὰ κρίνα παραφυόμενα τῇ Ἴπποκρήνῃ. Ἡ γλυκύφωνος γλώσσα τοῦ Ἴκτιου κύκνου δὲν ἀντηχοῦσεν ἔρωτος αἰσθήματα ἢ εὐφροσύνης κατὰ τὴν λατρίαν τοῦ Βάκχου. Οὕτε αἱ περιπαθεῖς ἐκφράσεις τῆς ἐρωτευμένης Λεοβίας συνεκινουν καρδίαν πρὸς Φάωνα. Ὁρσηκεία καὶ πατρὶς ψυχρῶς ἐλάλουν εἰς ψυχὴν καὶ καρδίαν. Ἡ γλώσσα τοῦ Ἕλληνοσ διαφθείρεται τόνος, ἦχος καὶ λέξις ἀποβάλλουσι τὴν ἰσχύν των. Ρυθμὸς καὶ ἔπος παραφωνεῖται καὶ χαλαρῶς ἀντηχεῖ εἰς τὸ ὦτιον.

Ἀλλὰ μετάπλασις τις ἠθικὴ μορφωμένη εἰς τὰς χώρας τῆς Ἰουδαίας καὶ ἀντηχοῦσα τὰς διδασκαλίας περὶ ἀληθοῦς θεολατρίας εἰς τὸν Ἄρειον Πάγον τῶν

Ἀθηνῶν, καταρτίζει τὰ ἔργα τῆς καρδίας, διαφωτίζει τὸν νοῦν εἰς θεογνωσίαν, καὶ ἀνατρέπει τὸ κράτος τῆς ἀθηναίων δουλείας δι' ἰσότητος καὶ ἐλευθερίας, ἀπαιτοῦσα λόγον διὰ πᾶσαν παραβίασιν αὐτῶν, οὐχὶ ἐν τῷ φθαρτῷ κόσμῳ ἀλλ' ἐν τοῖς ἀφθάρτοις τῶν οὐρανῶν. Νέα λοιπὸν μορφή κοινωνικὴ περὶ τὴν ψυχὴν καὶ καρδίαν τοῦ ἀνθρώπου οὕτω διαπλάττεται. Τὸ ἀρχαῖον οἰκοδόμημα καταστρέφεται καὶ νέος πολιτισμὸς δημιουργεῖται. Διὰ ταῦτα πᾶσα ἀρχαία βέβηλος καὶ ἀχρηστος εἰς τὴν ὀρθὴν πορείαν ἰδέα ἢ βελτιοῦται ἢ ἐγκαταλείπεται. Ἦθος καὶ πράξις, νοῦς καὶ ψυχὴ κατ' ἐντολὰς τοῦ θεοῦ δόγματος ἀνακαινίζονται. Εἰς νέον στάδιον τὰ ἀρχαῖα πεπολιτισμένα ἔθνη τῆς ἀνατολῆς καὶ τὰ ἕως τότε βάρβαρα τῆς δύσεως εἰσάγονται. Ὅλα βαπτίζονται ἐν τῇ κολυμβήθρᾳ τοῦ χριστιανισμοῦ, καὶ ἐπιμιγνύμενα ἀποξέουσι τὴν παλαιὰν σκληρότητα, καὶ ὑποβάλλονται εἰς τὸν αὐτὸν νόμον τοῦ Εὐαγγελίου τῆς πίστεως καὶ τῆς οὐρανίας χάριτος. Ὁρσηκτικὸν δὲ αἰσθημα, ἔργα ἀνδρίας καὶ ἐρωτικαὶ περιπλανήσεις διὰ γυναικαρέσκειαν (*galanteria*) φέρουσι τὸν κατάφρακτον στρατιώτην τῆς δυτικομεσημβρινῆς Εὐρώπης εἰς τὰς χώρας τῆς Ἀνατολικῆς Αὐτοκρατορίας. Ἐδῶ τὰ ἀρχαῖα μετὰ τὰ νεώτερα στοιχεῖα τοῦ πολιτισμοῦ ἀναμιγνύμενα μεταστοιχειοῦνται καὶ συμπαγοῦνται εἰς νεότερον ὁμοφυῆ χαρακτῆρα, τὸν ὅποιον γλώσσα, φαντασία καὶ πατραγαθία θὰ συμπαραστήσῃ ἐν τῇ νέα Εὐρωπαϊκῇ κοινωνίᾳ κατὰ τὴν ἀναπτέρωσιν τῆς ἔθνικῆς ιστοριογραφίας καὶ τὴν ἐκλαμψὴν πάσης εὐφυΐας καὶ φιλοκαλίας.

Ἐνῶ δὲ τοσαύτη ἡ κοινωνικὴ μετάπλασις ἐν τῇ δυτικῇ καὶ μεσημβρινῇ Εὐρώπῃ, πῶς ἔχει ἡ νοητικὴ ἀνάπτυξις εἰς τὰς Ἑλληνικὰς χώρας, ὅπου ὁ ἀρχαῖος πολιτισμὸς κατεστρέφετο ὑπὸ τῆς δουλείας; Εἰ τί νόμιμον πολίτευμα καὶ χριστιανικὸν εὐεργέτημα, εἴ τι διανοητικὸν καθίδρυμα καὶ τεχνικὸν κατάστημα εἶχεν ἐγκαθιδρόσει ἡ Βυζαντικὴ Αὐτοκρατορία, ὅλα καταστρέφει ἡ βαρβαρικὴ δυναστεία τῶν Ὄθωμανῶν. Εἰς τὴν ὀρθοδοξίαν μόνον ἐναποθέτει ὁ Ἕλλην Χριστιανὸς ἐπιπίθας ψυχικῆς σωτηρίας καὶ ἐλευθερίας πατριδος. Ἡ ἐκκλησία διασώζει γλώσσαν

καὶ νόμιμα, καὶ αἱ κορυφαὶ τοῦ Ὀλύμπου καὶ τοῦ Ταυγέτου εἶναι τὸ καταφύγιον τοῦ ἀνδρείου. Ἐνῶ δὲ ὁ λόγιος αὐτοῦ, ἐὰν μὲν διαφύγει ἐκ τῆς σπάθης τοῦ Ἀγαρηνοῦ, σώζεται εἰς Ἰταλίαν, καὶ ἐκεῖ ὡς ἀντίδωρον φιλοξενίας προσφέρει φῶτα προγόνων ἢ ἐὰν διαμένη εἰς τὴν οἰκειάν, ἐπασχολεῖται μόνον εἰς θεολογικὰς καὶ φιλολογικὰς τῆς ἀρχαίας γλώσσας μελέτας, μόνον εἰς τὴν ἀρχαιοσύνην ἀποκλείεται, ὀλίγον ἢ μικρὸν ὠφελῶν τὴν κοινὴν ὁμάδα τοῦ ἔθνους, διότι μετὰ ἀκατάληπτον γλῶσσαν προσπαθεῖ νὰ διαβιβάσῃ τὰς γνώσεις του εἰς τὸ πλήθος. Ὁ κοινὸς ὁμως λαὸς οὐδεμίαν τούτων κατανοεῖ. Μόνος ἀπ' ἐαυτοῦ παιδαγωγούμενος καὶ μηδὲν παρὰ βοήθειας ἀρχαιολόγου λόγιου, ἢ ἀλαξέυτου δυνάστου ἀναπτυσσόμενος, ψάλλει τὰς ἐαυτοῦ τύχας, ἀναπολεῖ τοὺς ἔρωτας, μυρολογεῖ τοὺς ὀκνάτους τῶν ἀνδρείων. Μετὰ τοὺς ἦχους λοιπὸν νεομορφώτου γλώττης ἐκφράζει εἰς συναισθάνεται, ρυθμίζει ἀρμονίαν στίχων οἷα εὐχεῖ εἰς τὸ ὦτιόν του, τραγουδεῖ τὰς συγκινήσεις τῆς καρδίας του, ἀσματολογεῖ τὰς περιπτώσεις τοῦ ἔθνικου βίου. Μετὰ τὴν ἰδίαν ἀπλήν ὑφὴν τῆς γλώττης ὁ κοινωφελὴς χρονογράφος διαμνημονεύει τὰ συμβαίματα τῆς πατριδος. Μετὰ τὴν αὐτὴν εὐφράδειαν ὁ ἐκκλησιαστικὸς ρήτωρ διδάσκει ἐπ' ἀμβωνος τὸν Χριστιανὸν τὰ καθήκοντα, καὶ ἐμπνέει εἰς αὐτὸν τὸ σέβας πρὸς τὴν ὀρθοδοξίαν, τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐντολῶν τοῦ Κυρίου, τὴν ἀγάπην πρὸς τὴν πατρίδα, τὴν συμπάθειαν πρὸς τὸν δυστυχῶντα ὁμόφυλον.

Ποιήσις λοιπὸν δημώδης καὶ τεχνικὴ διδασκαλία, χριστιανικὴ χρονογραφία καὶ βλοὶ ἀγίων ἐπασχολοῦσι τὸ πνεῦμα τοῦ δουλωμένου Ἕλληνοσ, διαφωτίζουν τὸν νοῦν, παρηγοροῦσι τὰς θλίψεις καὶ παρακινῶσι τὴν καρδίαν εἰς ἔργα ἐλευθερίας ὑπὲρ πίστεως καὶ πατριδος. Ἐὰν εἰς δημοτικὴν κοινὴν τοῦ Ἕλληνοσ πλῆθους γλώσσαν ἅπαντα συντάγματα ταῦτα, ἐὰν κατ' ἀγνωστον ἐποχὴν γονιμοποιεῖται τὰ σπέρματα, ἐπιφαίνονται ὁμως πλήρη κατὰ τὸν Ἕλληνοσ μεσαιῶνα, καὶ συνακμάζουσι κατὰ τὴν μόρφωσιν καὶ συνακμήν τῶν ῥωμαντικῶν γλωσσῶν τῆς Εὐρώπης, ὅτε Τροβαδοῦροι, Βάλδος καὶ

Προβεγγιάλοσ, συμπάλλουσιν ἐρωτοτροπίας καὶ τύχας ἵπποτῶν ἀνδρείων καὶ γυναικαρέσκων. Ἡ δὲ σταυρορορικὴ κατὰκτησις διαρρηγνύουσα πολλὰ τῶν βυζαντινῶν ἔθιμων, διαδίδουσα νέον τύπον κοινωνίας, καὶ συσχετίζουσα τοὺς τοπάρχας κατὰκτητὰς μετὰ τοὺς Βενετοκρατούμενους Ἕλληνας, βοηθεῖ αἰδοῦς καὶ χρονογράφους τῶν ἔθνικῶν ἡμῶν περιπετειῶν εἰς ὁμοιόμορφους ἐκχειλίσεις καὶ ἐκφράσεις.

Οὕτω τῶν δημοτικῶν ποιημάτων τὰς μορφὰς χαρακτηρίζει πνεῦμα τοῦ μυθιστορικοῦ μεταίωνοσ, καρδία συναίσθανομένη τοὺς ἔθνικους πόνους, καὶ τύποι καὶ μορφαι, καθ' οὓσ συμπαρίσταται ἡ δημώδης ποίησις, ἣτις ἀναπτύσσεται ἐν Ἰταλίᾳ καὶ μεσημβρινῇ Γαλλίᾳ.

Διὰ τοιαύτης οὖν σχέσεως ἐπὶ Φραγκοκρατίας ἐν Ἑλλάδι, ἡ κοινὴ γλῶττα τοῦ πλήθους, οἷα ἐμρφώθη καὶ ἠχοῦσε πρὸ πολλῶν αἰῶνων, ἀναβιβάζεται εἰς νομοθετικὴν καὶ φιλολογικὴν περιωπὴν ἐκ τῆς τρίτου ὅπου ἐπὶ αἰῶνος περιφρονεῖται ὑπὸ τῶν λογίων. Φιλολογοὶ γραμματισμένοι, καὶ φιλοπρόδοιοι ποιηταί, τὸ ὄργανον τοιαύτης λαλιᾶς ἐγκρίνουσιν εἰς συγγραφήν πρὸς ὠφέλειαν τοῦ πλήθους. Διὰ παντοῖων ποιημάτων καὶ τιμῶν πεζογραφικῶν προσπαθοῦσι νὰ διατηρῶσι ὀκλήρον καὶ ἀκμαῖον τὸν βλαστὸν αὐτοῦ, ὅν ὁ νέος Εὐρωπαϊσμὸς διὰ τῆς Βενετογαλλικῆς κατακτῆσεως ἐν Πελοποννήσῳ καὶ νήσοις ἐκέντρωσεν εἰς τὸν κορμὸν τῆς νεωτέρας Ἑλληνικῆς κοινωνίας. Παντοῖου εἶδους στιχοουργοί, καὶ μεταφρασταὶ Γαλλικῶν καὶ Ἰταλικῶν ποιημάτων, ἐναρμονίζουσι τὰ ἔπη μετὰ τὸν τονικὸν καὶ συλλαβικὸν, ὃ ρυθμίζει ἢ γλῶσσαν πρὶν τῶν Βυζαντινῶν ἐποχῶν καὶ δι' οὗ συναρμολογεῖ ἢ ἐκκλησία τοὺς ὕμνους πρὸς Θεὸν, Ἰπεραγίαν, καὶ ἀγίους (1). Συμμετῶν ὁ ἡγούμενος τοῦ ἀγίου Μάμαντοσ ὁ ζῶν περὶ τὰ 1050, Ἀλέξιοσ ὁ Κομνηνὸσ Σπανέασ, ὁ Πτωχοπρόδρομοσ, μυθιστορικός ποιητῆσ τῶν ἐρώτων Καλλιμάχοσ καὶ Χρυσόσ, Κωνσταντῖνοσ ὁ Ἑρμονιακός, τὸ Χρονικὸν τοῦ Μωρέωσ, ὁ Ὁρνησασ τὴν ἄλωσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεωσ, ὁ μετ-

(1) Ὁρξ Π. Χιώτου περὶ δημοτικῆς ἐν Ἑλλάδι γλώσσης, στοιχειώσις, μόρφωσις καὶ ἀνάπτυξις αὐτῆς. Ζακύνθος 1859 σελ. 239.

ΤΟ ΒΡΑΒΕΙΟΝ
ΤΩΝ ΠΕΡΙΣΤΕΡΩΝ

ΥΠΟ

ΑΔΕΞ. ΔΟΥΜΑ

« υιοῦ. »

I

Τὴν 15 Σεπτεμβρίου 1837 κατὰ τὴν ὁγδόην ὥραν τῆς πρωίας γραμματοκομιστῆς εἰσήλθεν εἰς οἰκίαν τινὰ τῆς ὁδοῦ Μεσλάυ, ἣτις εἶναι μία τῶν μάλλον σιωπηλῶν ὁδῶν τῶν Παρισίων, καὶ τοὶ διασχίζουσα μίαν τῶν θορυβωδεστέρων συνοικιών τοῦ κόσμου, καὶ ἀποθέτων ἐπιστολὴν ἐπὶ τῆς τραπέζης τοῦ θυρωροῦ, εἶπε, τείνων τὴν χεῖρα ἵνα λάβῃ τὴν ἀξίαν τῆς ῥηθείσης ἐπιστολῆς·

— Διὰ τὸν κύριον Λεβρῦνον, τρία σολδία.

— Ἰδοὺ τὰ τρία σολδία σου, ἀπήντησεν ἡ θυρωρὸς, θέτουσα τὴν ἐπιστολὴν εἰς τὴν θυρίδα τοῦ πρὸς ὃν ἀπευθύνετο ἐνοικάτορος.

Ἐσκέφθητε ποτὲ περὶ τοῦ περιεχομένου ἐπιστολῆς τὴν ὁποίαν δὲν ἤδύνασθε νὰ ἀνοίξετε, ἐπὶ τῆς σφραγίδος ταύτης χάρτου δεδιπλωμένου εἰς τέσσαρα, καὶ μεταφέροντος ἀπὸ ἐνὸς εἰς ἄλλο σημεῖον τῆς γῆς, τὴν χαρὰν, τὴν θλίψιν, τὴν ἐλπίδα τινὸς, μενούσης σιωπηλῆς πρὸς ἐκείνους, διὰ τῶν χειρῶν τῶν ὁποίων διέρχεται, πρὶν ἢ φθάσῃ εἰς τὸν πρὸς ὃν ὄρον τῆς; Ἐξετιμῆσατε τὴν εὐεργεσίαν τῆς ἐπιστολῆς; Ἢ ἐπιστολὴ εἶναι ἡ στιγμιαία προσέγγις τῶν ἀποστάσεων, σύσφιξις χειρὸς ὑπεράνω τῶν ὀρέων, ἡ ἀόρατος ἀλυσίς, ἣτις συνδέει τοὺς κόσμους πρὸς ἀλλήλους. Ἡ ἐπιστολὴ εἶναι διπρόσωπος ὡς ὁ Ἴανθς, φλύαρος καὶ ἄφωνος ἐνταύτῳ, ἐμπερικλείει τὰ πάντα καὶ δὲν λέγει τίποτε, εἶναι πλήρης ἐνδιαφέροντος, πάθους ἢ πνεύματος διὰ τὸν πρὸς ὃν ἢ πρὸς ἣν ἀπευθύνεται, παράλογος καὶ ἀκατανόητος διὰ τὸν τρίτον ὅστις τὴν ἀναγινώσκει ἐκ συμπτώσεως. Λάβετε εἰκοσιν ἐπιστολάς κατὰ τύχην, καὶ ἀναγνώσατέ τας· ἡ μία θὰ ἦναι ἐπιστολὴ ἰδιαιτέρων ὑποθέσεων, ἡ ἄλλη πρόκλησις τις, αὕτη πρόσκλησις εἰς γεῦμα, καὶ ἐν τούτοις ὄλοι πρὶν ἢ ἀνοιχθῶσιν εἶχον τὴν

(Ἀκολουθεῖ.)

(1) Ποῖα ψυχὴ δὲν συγκινεῖται εἰς ἐνθουσιασμὸν ἐκ τοῦ εἰς δημοτικὴν γλῶσσαν καὶ εἰς νέας ἰδέας τῆς μετασχιωθεῖσης ἐλληνικῆς κοινωνίας διὰ τοῦ χριστιανικοῦ καθήκοντος καὶ τῆς πατρῆου ἀγάπης ποιημάτων τοῦ κυρίου Α. Παράσχου κατὰ τὴν βέπτεισιν τοῦ διαδόχου; Ἀλλὰ περὶ τούτου ἔλλοτε θέλωμεν ἐπασχοληθῆ.

αὐτὴν φυσιογνωμίαν, ἦσαν δεδιπλωμέναι κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, ἔφερον τὴν ἰδίαν σφραγίδα, τουτέστι τὸ αὐτὸ προσωπεῖον. Δὲν εἶναι λοιπὸν τὸ ἀπεικόνισμα τῆς ζωῆς; Ὅπόσον διάφοροι συγκινήσεις ὑπὸ τὸ περικάλυμμα τοῦτο, ὅπερ ὀνομάζουσιν ἄνθρωπον καὶ ὅπερ εἶναι πάντοτε τὸ αὐτό! ὑπὸ τὴν σφραγίδα ταύτην, ἦν περ ὀνομάζουσι καρδίαν καὶ ἦτις δὲν ἀλλοιοῦται! Ἐν τούτοις ἡμέραν τινὰ, ἡ ἐπιστολὴ ἐκέκινη, ἣτις ληφθεῖσα σὰς ἐπροξένησε πλείστην συγκίνησιν, ῥίπτεται ὑφ' ὑμῶν εἰς τὸ πῦρ, οἱ χαρικτῆρες τῆς διαστρέφονται καὶ ῥυτιδούσιναι στιγμὰς τινὰς ὑπὸ τὸ θανάσιμον φίλημα τῆς φλογὸς καὶ τὸ πᾶν τετέλεσται! οὐδὲ κόνις μένει ἐκ τοῦ πυρποληθέντος τούτου παρελθόντος. Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ ἐπὶ τῆς καρδίας σας. Ἡμέραν τινὰ ἀνοίγοντες αὐτὴν μετὰ περιεργείας εὑρετε ἐντὸς ἐν ὄνομα, καὶ ἐθεωρήθητε εὐτυχεῖς δι' αὐτό· ἀκολούθως τὸ ὄνομα ἐξηρανίσθη καὶ ἀδικρορήσατε. Ἄλλὰ διὰ νὰ ἐξαφανίσαιτε τὸ ὄνομα τοῦτο δὲν ἐλάθατε ἀνάγκην νὰ καύσετε τὴν καρδίαν σας ὡς ἐπιστολὴν. Τὸ ὄνομα ἐξηλείφθη ἀφ' ἑαυτοῦ, καὶ ἡ γεγραμμένη σελὶς ἔμεινε σελὶς ἄγραφος, ἣτις θὰ μεταβάλλετο εἰς κόνιν ἄρα ἤθελετε ἐπιχειρήσει νὰ γράψαι τι ἀκόμη ἐπὶ αὐτῆς.

Λοιπὸν τὴν 15 Σεπτεμβρίου 1837 ἐπιστολὴ ἐκομίσθη κατὰ τὴν ὁδὸν Μεσλάυ διὰ τὸν Κ. Λεβρῦνον.

Τίς ἦτο αὐτὸς ὁ Κ. Λεβρῦνος; καὶ τί περιείχε ἡ ἐπιστολὴ αὕτη; Ἰδοὺ τὸ ζήτημα. Ὁ Κ. Λεβρῦνος ἦτο ἀνὴρ εὐσαρκὸς τεσσαρακονταπέντε ἐτῶν περίπου, ἀποκτήσας μικρὰν περιουσίαν εἰς τὸ ἐμπόριον τῶν ὑφανμάτων, καὶ μίαν μόνον θυγατέρα ἐκ τοῦ γάμου του. Ἰδοὺ λοιπὸν ἀποχρώντες λόγοι ὅπως λάβῃ ἐπιστολὴν. Ὁ Κ. Λεβρῦνος ἦτο ἄσχημος, ἀλλ' ἡ θυγάτηρ του ἦτο εὐμορφος. Ὁ Κ. Λεβρῦνος ἦτο εὐθύτης, ἀλλ' ἡ κόρη του ἦτο πνευματώδης. Ὁ Κ. Λεβρῦνος ἦτο εὐσεβὴς, ἀλλ' ἡ κόρη του ἦτο κομψοτάτη. Ὁ Κ. Λεβρῦνος ἦτο ἐγωιστῆς, ἀλλ' ἡ κόρη του ἦτο εὐαίσθητος. Καὶ ὅτω μὲ ὅλα ταῦτα καὶ ἐλαττώματα, ἡ δεσποῦσα Λεβρῦνου εἰσαρε τὸν Κ. Λεβρῦνον ἀπὸ τὴν μύτην, ὡς κοινῶς λέγουσι.

Ὅταν ἡ θεραπευτὴς τοῦ Κ. Λεβρῦνου κητέβῃ ἵνα κάμῃ τὰς πρώϊνὰς προμηθείας

τῆς, ἡ θυρωρὸς τῇ ἔδωκε τὴν ἐπιστολὴν ἣν εἶχε λάβει, αὕτη δὲ ἐπιστρέφουσα πρὸς ἑνεχείρισεν εἰς τὸν κύριόν τῆς, ὅστις καθέμενος ἐνώπιον τοῦ γραφείου του καὶ ἐν δευμένον κοιτωνίτην ἐκ κασιμηρίου. Ἐγράφε καὶ αὐτὸς ἐπιστολάς. Ὁ Κ. Λεβρῦνος εἶχε διατελέσει ἐπὶ πολὺν καιρὸν ἔμπορος, ὡς πρὸ μικροῦ εἴπομεν καὶ ὅλον δὲ τοῦτο τὸ διάστημα ἔσχε τὴν συνθηκασίαν αὐτὸς ὅτις νὰ κάμῃ τὸν γραμματέα του καὶ νὰ γράφῃ ἀπὸ τῆς ὁγδοῆς ὥρας τῆς πρωίας εἰς τοὺς τῶν ἐπὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἀνταποκριτῆς του. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι πρὸ τεσσάρων ἐτῶν εἶχε διακόψει πλέον τὰς ἐμπορικὰς σχέσεις του, ἀλλὰ τοσοῦτον εἶχε συνεισφέρει εἰς τὴν ἐργασίαν ταύτην, ὥστε δὲν ἄρνετο νὰ παρέλθῃ πρώϊα χωρὶς νὰ γράψῃ τὸνλάχιστον τέσσαρα; ἢ πέντε ἐπιστολάς. Τί τὸ ἀντικείμενον τῆς ἀνταποκρίσεως ταύτης, οὐδεὶς, οὐδ' αὐτὸς ὁ ἴδιος, ἤθελε δυναθῆ νὰ τὸ εἴπῃ. Ἄλλ' ἐν τούτοις ἔγραψεν, εἶχε τὸ ἦθος ἔμπροστι, καὶ τοῦτο ἦτο πᾶν ὅτι συνετέλει εἰς τὴν εὐδαιμονίαν του.

Ὁ Κ. Λεβρῦνος εἶχε εὑρεὶ ἐπὶ αὐτοῦ φράσιν τινὰ δι' ἣν ἐνηθύνετο, καὶ τὴν ὁποίαν ἐπανελάμβανε συνεχῶς, συνοδαῖον αὐτὴν μετὰ τοῦ φαιδροῦ γέλωτος του.

— Ἰνωρίζω καλῶ; πότε θὰ ἀποθάνω ἐγὼ, ἔλεγε.

— Πότε; τὸν ἠρώτων.

— Τὴν ἐπιούσαν τῆς ἡμέρας καὶ ἡ δὲν ὄλω γράψαι πλέον.

Ὁ Κ. Λεβρῦνος ἐκάθητο λοιπὸν εἰς τὸ γραφεῖόν του καὶ εἶχε ἀνοψώσει τὰ διάπτρα του ἐπὶ τοῦ μετώπου του διὰ νὰ εἶδῃ κάλλιον τί ἔγραφε· διότι, καθὼς τὸ ἔχετε παρατηρήσει βεβαίως, ὅταν τις φέρων διάπτρα, θέλει νὰ εἶδῃ εὐκρινῶς ἀντικείμενόν τι, ἢ ὑφὸ ταῦτα εἶς εἰς τὸ ἦμισυ τοῦ μετώπου του, ἢ τὰ χαμηλῶναι μέχρι τοῦ τέλους τῆς ρινόσ του, διὰ νὰ εἶδῃ ἢ ἀνωθεν ἢ κάτωθεν.

Τότον συνεχῶς ἔκαμα τὴν παρατήρησιν ταύτην ὥστε ἐφθασα νὰ πιστεύω, ὅτι οἱ ὑπὸ τῆς ἀπαιτητικῆς κατανόησις, θέλοντες νὰ παραμορφώσιναι τὴν περιγραφὴν τοῦ ἐξωτερικοῦ των, ἐξακολουθοῦσιν νὰ φέρωσι διαρκῶς διάπτρα, καὶ νὰ ἀραγίζωσι τοὺς ὀρθοκλμούς των, ἀναγκαζόμενοι νὰ βλέπωσι διὰ τῆς ὑέλου.

Κατὰ μεγίστην σύμπτωσιν ἡ ἰου-

λία ἦτο εἰς τὸ πλευρὸν τοῦ πατρὸς της ὅταν ἡ θεραπαίνῃς ἔφερε τὴν ἐπιστολήν, τὴν ὁποίαν ἡ θυρωρὸς τῇ εἶχεν ἐγχειρίσει. Ἐννοεῖται χωρὶς νὰ τὸ εἴπωμεν, ὅτι Ἰουλία ἦτο τὸ βαπτιστικὸν τῆς δεσποινίδος Λεβρῦνου ὄνομα. Λέγομεν δὲ κατὰ μεγίστην σύμπτωσιν, διότι συνήθως ἡ Ἰουλία ἐγείρετο κατὰ τὴν δεκάτην καὶ ἡμίσειαν ὅπως προγευματίσῃ εἰς τὰς ἑνδεκά. Ἐλαφρὰ ἐρυθρότης, ἧτις ἐχρωμάτισε τὰς παρειὰς της ὅταν εἶδε τὸν γραφικὸν χαρακτῆρα τῆς ἐπιστολῆς ταύτης ἦν ἔμελλε νὰ ἀνοίξῃ ὁ πατήρ της, ἠθελὲν ὑποδείξει ἴσως εἰς τινὰ παρατηρητὴν, εἰάν ἠθελὲν εὔρεθῆ τις ἐκεῖ, ὅτι ἡ πρωῒνή αὕτη ἐπιστολὴ δὲν ἦτο ξένη τῆς συμπτώσεως ἧτις ἔκαμε τὴν Ἰουλίαν νὰ εὔρισκεται ἐπὶ ποδὸς τὴν ὀγδόην ὥραν.

Εἰπομεν ὅτι ἡ Ἰουλία ἦτο θελκτικὴ τὸ ἀποδεικνύομεν. Ἦτο ἀναστήματος μεσαίου, εἶχε κόμην μέλαιναν καὶ ὀφθαλμοὺς κυανοὺς, ὄψιν ῥοδόχρουν καὶ ὀδόντας λευκοὺς, μέσην λεπτήν, τοὺς βραχίονας εὐποιήτους καὶ τὰς χεῖρας ἐπιμήκεις, τὴν κνήμην στοργγύλην καὶ τὸν πόδα μικρὸν.

Ἡ εὐεργετικὰ μυστήρια τῆς φύσεως ἢ τοῦ πολιτισμοῦ, ἅτινα δίδετε θυγατέρας εὐειδέεις εἰς πατέρας δυσειδεστάτους, ἐστὲ εὐλογημένα ἀνεὺ συζητήσεως καὶ παραδεκτὰ ἀνεὺ ἐξετάσεως!

— Ἰδέ! εἶπεν ὁ Λεβρῦνος, μελετῶν τὴν ἐπιγραφήν τῆς ἐπιστολῆς, δὲν γνωρίζω τὸ γράψιμον τοῦτο.

Καὶ ὁ Κ. Λεβρῦνος ἀνατραπεῖς ἐπὶ τῆς ράχεως τῆς ἐκ μαροκίνου ἕδρας του, ἔδακε τὸ ἄκρον τοῦ λιχανοῦ τῆς δεξιᾶς χειρὸς του, καὶ ἐξηκολούθησε νὰ ἐξετάσῃ τὸν χαρακτῆρα τῆς ἐπιστολῆς.

— Ἀνοίξατέ την, πάτερ μου, καὶ θὰ ἴδετε τίνας εἶναι, εἶπεν ἡ Ἰουλία ἐρείδουσα τὴν χεῖρά της ἐπὶ τῆς ράχεως τῆς ἕδρας, καὶ κύπτουσα πρὸς τὸν πατέρα της μετὰ σφοδρῶν τῆς καρδίας παλμῶν.

— ἔχεις δίκαιον, ἀπεκρίθη ὁ πατήρ, καὶ ἀπέσπασε τὴν σφραγίδα. Ἐπιμένομεν ἐπὶ τῆς λέξεως ἀπέσπασε, διότι ὁ Λεβρῦνος ἦτο ἐξ ἐκείνων τῶν ἀνθρώπων, οἵτινες πεπεισμένοι ὅτι ὅλαι αἱ λέξεις ἐπιστολῆς πινος εἶναι τῆς μεγίστης σπουδαιότητος, δὲν θραύουσι, ἀλλ' ἀποσπῶσιν ἡσπῶς τὴν σφραγίδα, ἵνα μὴ ἀφαιρέσωσιν ὑπὸ τῆς με-

γάλης βίας, λέξιν τινὰ τῆς ἐπιστολῆς, ἧτις λέξις ἐκλείψασα ἠδύνατο ν' ἀφαιρέσῃ ἀπὸ τὴν ἐπιστολήν ἢ τοῦλάχιστον ἀπὸ τὴν φράσιν ἐξ ἧς ἠθελε λείπει μέρος τι τῆς ἐννοίας της ἢ καὶ αὐτὴν τὴν ἐννοίαν ὀλόκληρον.

— Ἄ! εἶναι τοῦ Κ. Λέοντος, εἶπεν ὁ Κ. Λεβρῦνος, ἀποβλέπων ἀμέσως εἰς τὴν ὑπογραφήν.

— Τρόντι, ὑπέλαβεν ἡ Ἰουλία.

— Τί νὰ μοι λέγῃ ἄραγε, ὁ θελκτικὸς οὗτος χῆος; ἴδωμεν.

Καὶ ὁ Κ. Λεβρῦνος ἀνέγνω ὑψηλῇ τῇ φωνῇ

«Κύριε,

«Θὰ εὔρετε τὴν ἐπιστολήν μου πολὺ παράδοξον καὶ ἡ αἰτησίς μου εἶναι πολὺ τολμηρά.»

— Τί ὠραῖον γράψιμον ἔχει, διέκοψεν ὁ Κ. Λεβρῦνος· πόσον ἦτο κατάλληλος δι' ἐμπορικὸν γραμματέα! Δυστυχῶς ὅμως δι' αὐτὸν δὲν εἶναι. Ἄς ἐξακολουθήσωμεν.

«Καὶ ἡ αἰτησίς μου πολὺ τολμηρά, ἐπανέλαβεν ὁ Κ. Λεβρῦνος σπυρόμενος ἐπὶ τῶν λέξεων. Ἀλλὰ δὲν δύναμαι νὰ ἀντισταθῶ ἐπὶ πλέον εἰς τὰς ὁρμάς τῆς καρδίας μου, καὶ εἰάν ὀφείλω νὰ ἀποθάνω, ἐκ τῆς ἀρνήσεώς σας μᾶλλον, ἢ ἐξ ἀβεβαιότητος.»

— Τί σημαίνουσιν ὅλα ταῦτα;

— Ἐξακολουθήσατε, πάτερ μου.

Ὁ τῶν ὑφασμάτων ἔμπορος ἐξηκολούθησε τὴν ἀνάγνωσίν του·

«Ἀγαπῶ τὴν θυγατέρα σας, καὶ ἡ δεσποινὶς Ἰουλία μὲ ἀγαπᾷ, νομίζω.»

Ὁ Κ. Λεβρῦνος ἀνεπήδησεν ἐπὶ τῆς ἕδρας του ἀναγίνωσκων τὴν φράσιν ταύτην.

— Σὲ ἀγαπᾷ καὶ τὸν ἀγαπᾷς! ἀνέκραξεν. Ἀνέγνωσα καλῶς;

— Ναι, πάτερ μου.

— Ὡστε τὸ ὁμολογεῖς;

— Ἡ μήτηρ μου σᾶς ἠγάπησεν ἐπίσης; ὥστε καὶ ἐγὼ δύναμαι νὰ ἀγαπῶ τὸν Κ. Λέοντα.

— Ἀληθῶς· ἀλλ' ἐγὼ ἤμην τότε ἀποκαταστημένος εἰς τὸ ἐμπόριον.

— Λοιπὸν, πάτερ μου, ἀπήντησεν ἡ Ἰουλία μὲ τὴν μεγαλειτέραν ψυχρότητα, εἰάν δι' αὐτὸ σᾶς ἠγάπα ἡ μήτηρ μου, ἐγὼ ἀγαπῶ τὸν Κ. Λέοντα διὰ τὸ ἐναντίον.

— Ἀλλὰ τί θέλει λοιπὸν;

— Τὴν χεῖρά μου.

— Τρόντι ἡ αἰτησίς του εἶναι πολὺ τολμηρά. Ἀλλὰ πῶς γνωρίζεις ὅτι θέλει τὴν χεῖρά σου;

— Διότι μοῦ εἶπε χθὲς ὅτι θὰ σᾶς ἔγραψεν, ἵνα σᾶς τὴν ζητήσῃ.

— Ὡστε συνδιελέγεσθε κρυφίως;

— Ναι, πάτερ μου.

— Συνεχῶς;

— Συνεχέστατα.

— Ἦ!

— Μὲ ἔλεγε ὅτι θὰ μὲ ἀγαπᾷ ἐν ὄσῳ ζῇ.

— Καὶ σὺ τῷ ἀπῆντας;

— Ὅτι θὰ τὸν ἀγαπῶ ἕως νὰ ἀποθάνω.

— Καὶ πότε ἐλέγετε ταῦτα;

— Ὅταν σᾶς παρεσκεύαζον τὸ τεῖ.

— Καὶ ταῦτα συνέβαινον ὑπὸ τοὺς ὀρθαλμούς μου;

— Πάντοτε.

— Καὶ δὲν ἔβλεπον τίποτε;

— Δὲν ἠδύνασθε νὰ ἴδετε τίποτε διότι ἐφέρατε πάντοτε τὰ δίοπτρά σας.

— Καλῶς, εἶπεν ὁ Κ. Λεβρῦνος, ἐγειρόμενος καὶ διπλόνων τὴν ἐπιστολήν, χωρὶς νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν ἀνάγνωσίν της, καλῶς, δεσποινίς, θὰ ἐπιστρέψετε εἰς τὸ οἰκοτροφεῖόν σας.

— Καὶ τί θὰ κάμω ἐκεῖ; ἠρώτησεν ἡ Ἰουλία μὲ τὸνον ἀποδεικνύοντα ὅτι δὲν ἐφοβεῖτο παντάπασι τὰς ἀπειλὰς τοῦ πατρὸς της, καὶ ἦτο βεβαία ὅτι καλῶς ἐβάρδισε.

— Ἐκεῖ, θὰ περιμεῖνεται νὰ σᾶς εὔρω σύζυγον.

— Τῆς ἐκλογῆς σας, πάτερ μου;

— Τῆς ἐκλογῆς μου.

— Ἄ! δὲν θὰ τὸν νυμφευθῶ τότε.

— Δὲν θὰ τὸν νυμφευθῆτε;

— Ὄχι, πάτερ μου.

— Διότι... .

— Διότι οὗτος δὲν θὰ ἦναι ὁ Κ. Λέων.

— Ὡστε ὁ Κ. Λέων σοῦ ἀρμόζει.

— Ναι, πάτερ.

— Δὲν θέλετε ἄλλον;

— Ὄχι, πάτερ.

— Καὶ πιστεύεις ὅτι θὰ συγκατατεθῶ εἰς αὐτὸν τὸν γάμον;

— Ναι, πάτερ.

— Θὰ γράψω εἰς τὸν Κ. Λέοντα νὰ μὴ πατήσῃ πλέον εἰς τὴν οἰκίαν μου.

— Ὡ! ἐγὼ οὐχ ἤττον θὰ τὸν ἴδω.

— Καὶ ποῦ εἰάν εὐαρεστῆσθε;

— Διὰ τοῦ παραθύρου μου, πρὸς τοὺς θὰ τοῦ γράψω.

— Θὰ τοῦ γράψῃς! Καὶ τί θὰ τοῦ γράψῃς;

— Ὅτι τὸν ἀγαπῶ, ὅτι εἴσοθε τύραννος, καὶ ὅτι ἄμα γίνω ἐνήλιξ θὰ τὸν νυμφευθῶ ἀκουσίως ὑμῶν.

— Καὶ ποῦ ἔλαβες αὐτὰς τὰς ὠραίας ἀρχάς;

— Τὰς ἀνέγνωσα.

— Εἰς ποῖον βιβλίον;

— Εἰς τὸν Κώδηκα.

— Εἰς τὸν Κώδηκα! Καὶ τίς θὰ πιστεύσῃ ποτε ὅτι τὸ ἱερὸν τοῦτο κιβώτιον τῶν δικαιωμάτων τῶν ἀνθρώπων, καὶ τῶν νόμων τῆς κοινωρίας, ἐμπεριέχει παρόμοια πράγματα!

— Ἄρθρον 227, κεφάλαιον περὶ τῶν δικαιωμάτων τῶν ἐνηλίκων τέκνων.

— Γνωρίζεις τί προῖκα θὰ ἔχῃς νυμφευομένη;

— Ναι, πάτερ μου, ἐξήκοντα χιλιάδας φράγκα.

— Θὰ σοῦ ἀρνηθῶ τὴν προῖκα.

— Δὲν δύνασθε. Εἶναι ἡ περιουσία τῆς μητρὸς μου. Κατὰ τὴν ἐνηλικιότητά μου χρεωστεῖτε νὰ μοι δώσητε λογαριασμόν. Ἄρθρον 86, κεφάλαιον περὶ κηδεμονίας.

— Καὶ τίς σοι εἶπεν ὅτι ὅλα ταῦτα ἐμπεριείχοντο εἰς τὸν Κώδηκα;

— Ὁ Κ. Λέων· εἰξέυρετε ὅτι αὐτὸς τὰ πάντα γνωρίζει, πάτερ μου.

— Καὶ ὅτι δὲν ἔχει τίποτε εἰς ἀνταμοιβήν.

— Ἀδιάφορον, θὰ ἀποκτήσῃ περιουσίαν.

— Ποτέ.

— Σεῖς ὁ ἴδιος τὸ εἶπατε εἰς αὐτόν

— Ἐγὼ!

— Σεῖς σᾶς ἤκουσα εἰκοσάκις νὰ τὸν κολακεύετε διὰ τὴν μεγάλην παιδείαν του, καὶ νὰ προσθέτετε ὅτι δι' αὐτῆς ἦτο βέβαιος περὶ τοῦ μέλλοντός του. Ἐμπρὸς, πάτερ μου, καθίσατε πάλιν, καὶ ἄς συνομιλήσωμεν καλλίτερα.

Ὁ Κ. Λεβρῦνος ἐπανεκάθησεν καὶ ἡ Ἰουλία ἐτέθη ἐπὶ τῶν γονάτων του.

— Μὲ ἀγαπάτε πολὺ, αἱ; ἐπανελάβην ἢ νεάνις, διευθετούσα τοὺς κόμδους τοῦ λαιμοδέτου τοῦ πατρός της.

— Ναι, καὶ μόνον...

— Διότι μὲ ἀγαπάτε, δὲν θέλετε νὰ νυμφευθῶ τὸν Κ. Λέοντα, δὲν ἔχει οὕτω; Λοιπὸν, ἐγὼ σὰς λέγω, πάτερ μου, ὅτι πρέπει νὰ γίνῃ ὁ γάμος αὐτός.

— Ὄχι! ὁ Κ. Λέων δὲν ἔχει τίποτε. Δὲν δύνασαι νὰ ἦσαι εὐτυχὴς μὲ τρεῖς χιλιάδας λίρας εἰσόδημα, ἔστω ἀκόμη καὶ ἂν παραδεχθῶμεν ὅτι τοποθετεῖς τὰς ἐξήκοντα χιλιάδας φράγκα πρὸς πέντε τοῖς ἑκατόν, ὅπερ εἶναι δύσκολον εἰς τὴν παρούσαν ἐποχὴν· δὲν θὰ ἔχῃς τὰς ἑκατόν εἴκοσι χιλιάδας φράγκα τὰς ἀποτελούσας τὴν περιουσίαν μου πρὸ τοῦ θανάτου μου καὶ χάρις τῷ Θεῷ ὑγιαίνω· ἐπομένως σοὶ χρειάζεται σύζυγος, ὅστις νὰ σοὶ φέρῃ τοῦλάχιστον ὅ,τι σὺ θὰ δώσῃς εἰς αὐτόν, ἐξηκοντάδα χιλιάδων φράγκων.

— Ὁ Κ. Λέων θὰ τὰς ἀποκτήσῃ.

— Ἄς τὰς ἀποκτήσῃ καὶ βλέπομεν μετὰ ταῦτα.

— Ἐὰν ἠθέλατε ἐξακολουθήσει τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐπιστολῆς σου, δὲν θὰ ὀργίζεσθε τόσον, καὶ πάραυτα θὰ συνεννοούμεθα.

— Γνωρίζεις λοιπὸν τὸ τέλος τῆς ἐπιστολῆς ταύτης;

— Βεβαίως, ἀφοῦ ἔχω ἀντίγραφον αὐτῆς εἰς τὸν κόλπον μου.

— ὦ! τὰ κοράσια! ὅποιοι δαίμονες εἶναι!

Ὁ Κ. Λεβρυῆνος ἐπανελάβε τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐπιστολῆς.

« Νὰ ἦμαι ὁ σύζυγος τῆς Ουγατρὸς σας, ἰδοὺ ἢ μόνη μου φιλοδοξία, ὁ μοναδικὸς τῆς ζωῆς μου σκοπός. Ἀλλὰ θέλω νὰ τὴν καταστήσω εὐτυχῆ, καὶ τότε μόνον δύναται νὰ εὐδαιμονῆ ὅταν οὐδενὸς στερῆται καὶ ἦναι εἰς κατάστασιν νὰ εὐχαριστῇ ὅλας τὰς ἀνάγκας της, καὶ αὐτὰς ἀκόμη τὰς ἰδιοτροπίας της. Γνωρίζετε πόσον εἶμαι πεπαιδευμένος, καὶ πόσον ἢ παιδεία καὶ αἱ τέχναι προσφέρουσι πάρους εἰς ὅντινα τὰς ἐκαλλιέργησε. Παραχωρήσατέ μοι ἐν ἔτος. Κατὰ τὸ διάστημα τοῦ ἐνιαυτοῦ τούτου, θὰ ἀναλάβω τὸ ἔργον, ὑποστηριζόμενος ὑπὸ τῆς ἐλπίδος τοῦ ἀποτελέσματος, καὶ εἰς τὸ τέλος τοῦ ἔτους θὰ ἔλθω νὰ σὰς ζητήσω τὴν δεσποινίδα

νίδα Ιουλιάν· διότι κατὰ τὸ διάστημα τοῦ χρόνου τούτου, καὶ ἐὰν ὤφειλον νὰ μὴ κοιμηθῶ, καὶ ἐὰν ὤφειλον νὰ ζῶ μὲ ξηρὸν ἄρτον μόνον καὶ ὕδωρ, θὰ ἔχω συναθροίσει τοῦλάχιστον πεντήκοντα χιλιάδας φράγκα, καὶ τοῦτο θὰ ἦναι ἀρχὴ. *Omnia labor vincit improbus.* »

— Τί σημαίνει ἡ φράσις αὕτη;

— Ἔργασία πεισματώδης νικά τὰ πάντα, ὑπέλαβεν ἡ Ιουλίνα.

— Γνωρίζεις λοιπὸν τὴν λατινικὴν;

— Ναι! ὁ Κ. Λέων μὲ ἔμαθε ταύτην, ὅπως ἀνταποκρίνεται μετ' ἐμοῦ εἰς γλῶσσαν τὴν ὁποίαν δὲν ἐννοεῖτε. Ἀλλὰ τελειώσατε τὴν ἐπιστολὴν ταύτην.

« Ἐὰν ἐντὸς ἑνὸς ἔτους, ἐπανελάβεν ὁ Κ. Λεβρυῆνος, ὅστις δὲν συνήρχετο ἐκ τῆς ιδέας ὅτι ἡ θυγάτηρ του γνωρίζει τὴν λατινικὴν, δὲν κατορθώσω τὸν σκοπὸν μου, τότε θὰ εἶσθε κύριος νὰ διαθέσετε τὴν χεῖρα τῆς δεσποινίδος Ιουλιᾶς, καὶ εἰς ἐμὲ θὰ ἐναπομένῃ ὁ θάνατος. »

— Λοιπὸν τί λέγετε, πάτερ μου;

— Εἶναι ἀρκετὰ λαγικόν.

— Ἀγαθὴ τύχη! ὡς συγκατατίθεσθε;

— Πρέπει ἀφοῦ τὸ θέλῃς.

— Εἰς ἐν ἔτος θὰ παραχωρήσετε τὴν χεῖρά μου εἰς τὸν Κ. Λέοντα;

— Ἐὰν ἐντὸς τοῦ ἔτους ὁ Κ. Λέων ἀποκτήσῃ καὶ μᾶς φέροι πεντήκοντα χιλιάδας φράγκων.

— Ὅχι τὰς ἀποκτήσῃ. Λοιπὸν δύναμαι νὰ τῷ ἀνγγεῖλω τὴν καλὴν αὐτὴν εἶδησιν, καὶ τῷ εἶπω ν' ἀναβῇ διὰ νὰ σὰς εὐχαριστήσῃ.

— Πῶς!

— Περιμένει κάτω εἰς τὸν δρόμον τὴν ἀπόκρισίν σας.

— Τὸν εἶδες;

— Τὸ εἰξεύρω. Μοὶ εἶπε χθὲς ὅτι θὰ ἦναι κατὰ τὴν ἐννάτην τῆς πρωίας, καὶ ἰδοὺ, κτυποῦν ἐννέα ὥραι.

Ἡ Ιουλίνα ἐπλησίασεν εἰς τὸ παράθυρον, τὸ ἦνοιξε, καὶ ἐπισύρουσα ταχῶς δις ἢ τρις κατὰ συνέχειαν τὸν δάκτυλόν της πρὸς τὴν διεύθυνσιν τῶν ὀφθαλμῶν της, ἔκαμε τὸ σημεῖον ἐκεῖνο ὅπερ εἰς ὅλας τὰς χώρας τῆς γῆς σημαίνει: Ἐλθέ, — καὶ ὁ πρὸς ὃν εἶχε κάμει τὴν χειρονομίαν ταύτην ἀνασκιρτήσας ὑπὸ χαρᾶς ἐδράμε πρὸς τὴν οἰκίαν. (Ἀκολουθεῖ).

Χ. Μ. ΠΑΛΛΜΑΣ.

ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΚΑΡΧΗΔΟΝΟΣ.

(CHATEAUBRIAND.)

Ἡ ἐσχάτη τῆς Καρχηδόνης ὥρα προσήγγισε καὶ ταραχὴ ἤρξατο καταλαμβάνουσα τὸ συμβούλιον τῆς ἀτυχοῦς ταύτης πόλεως.

Ἵπερησπίζετο ὑπὸ τινος Ἀσδρούβα, ἀνδρὸς ὠμοῦ, τριακοντακισχιλίους μισθοφόρους διοικοῦντος, καὶ μεταχειριζομένου τοὺς πολίτας μετὰ ποσαύτης σκληρότητος, μετ' ἧς μετεχειρίζετο καὶ τοὺς ἔχθρους.

Ὁ χειμὸν εἶχε παρέλθει καὶ ὁ Σικελίων προσέβαλε κατὰ τὸ ἔαρ τὸν ἐσωτερικὸν λιμένα Κόθωνα ὀνομαζόμενον.

Πάραυτα ὁ κύριος τῶν τειχῶν τοῦ λιμένος τούτου ἐπροχώρησε μέχρι τῆς μεγάλης πλατείας τῆς πόλεως. Τρεῖς ὁδοὶ ἔληγον ἐπὶ τῆς πλατείας ταύτης καὶ ἔφερον ἀνωφερῶς, μέχρι τῆς ἀκροπόλεως ἐγνωσμένης ὑπὸ τῷ ὀνόματι Βύρτης. Οἱ κάτοικοι ὑπερήσπιζον ἐαυτοὺς ἐκ τῶν οἰκιῶν. Ὁ Σικελίων ἠναγκάσθη νὰ τοῦς πολιορκήσῃ καὶ νὰ κυριεύσῃ ὅλας τὰς οἰκίας ἀλληλοδιαδόχως. Ἡ μάχη αὕτη διάρκεσεν ἑξ ἡμέρας καὶ ἕσας νύκτας. Τινὲς τῶν Ῥωμαίων στρατιωτῶν ἐξεβίαζον τὰ ἀσπλὰ τῶν Καρχηδονίων, ἐνῶ ἄλλοι τινὲς ἐνεπυρολοῦντο νὰ σύρωσι μὲ ἀσπάρας τὰ συσσωρευμένα ἐν ταῖς οἰκίαις πρόματα ἢ τὰ κατακρημνιζόμενα εἰς τὰς θάλασσας. Πλείστοι τῶν ζώντων ἐξέλιποντο εἰς τὰς τάφρους φύρδην μίγδην μετὰ τῶν Ουκωνόντων.

Τὴν ἐβδόμην ἡμέραν παρουσιάσθησαν πρεσβευταὶ φέροντες ἱμάτια ἰκστῶν· περιωρίσθησαν εἰς τὸ νὰ ζητήσωσι τὴν ζωὴν τῶν καταφυγόντων ἐντὸς τῆς ἀκροπόλεως πολιτῶν. Ὁ Σικελίων παρεδέχθη μὲν τὴν αἰτίσιν των, ἐξήρκεσεν ὅμως τῆς χάριτος ταύτης τοῦς λειπτοκακτήσαντας εἰς τοὺς Καρχηδονίους Ῥωμαίους.

Πεντήκοντα χιλιάδες ἀνδρῶν, γυναικῶν, παιδῶν καὶ γερόντων ἐξήλθον οὕτω τῆς Βύρτης.

Ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῆς ἀκροπόλεως ὑψοῦτο ναὸς ἀφιερωμένος εἰς τὸν Ἀσκληπιόν. Οἱ αὐτόμολοι, ἐννεακόσιοι τὸν ἀριθμὸν, ὠχυρώθησαν ἐντὸς τοῦ ναοῦ. Ὁ

Ἀσδρούβας ἦν ἐπὶ κορυφῆς· εἶχε παραλάβει μεθ' ἐκυτοῦ τὴν σύζυγόν του καὶ τὰ δύο του τέκνα. Τὸ ἀπληπισμένον τοῦτο σῶμα ἀντέστη ἐπὶ τινα χρόνον εἰς τὰς ἐρήδους τῶν Ῥωμαίων· ἀλλ' ἀποδιωχθὲν ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐκ τῶν προπυλαίων τοῦ ναοῦ, περιεκλείσθη ἐντὸς αὐτοῦ τοῦ ναοῦ. Ὁ Ἀσδρούβας τότε παρασυρθεὶς ὑπὸ τῆς ἀγάπης πρὸς τὴν ζωὴν, ἐγκαταλείψας μυστικῶς τοὺς συντρόφους τῆς δυστυχίας, τὴν σύζυγον καὶ τὰ τέκνα του, ἔθηκε κρατῶν εἰς τὰς χεῖρας κλάδον ἐλαίας καὶ ἐνεγκαλίσθη τὰ γόνατα τοῦ Σικελίων. Ὁ Σικελίων πᾶρρυτα διέταξε νὰ τὸν ἐπιδείξωσιν εἰς τοὺς αὐτομολήσαντας. Οὔτοι πλήρεις λύσσης ἔθληκαν πῦρ εἰς τὸν ναὸν ἐπιφέροντες κατὰ τοῦ Ἀσδρούβα φρικώδεις ἀράς.

Ἄρα αἱ φλόγαι ἤρξαντο ἐξερρήναι τὰς οἰκοδομὰς, εἶδον ἐμφανισθεῖσαν γυναῖκα κακαλυμμένην διὰ τῶν ὤρσιωτον τῆς ἱματίου καὶ κρατοῦσαν δύο παιδιὰ ἐκ τῆς χειρὸς ἑκαστοῦ τῶν Ἀσδρούβα. Περιέφερε τὰ βλέμματά της ἐπὶ τῶν ἔχθρων τῶν πολιορκούντων τὴν ἀκρόπολιν καὶ ἀνακροάσασθ ἔβην Σικελίων· « Ῥωμαῖοι! ἀνέκραξεν· δὲν ζῆτῶ παντάνασι παρὰ τοῦ οὐρανοῦ νὰ ἐξαδικηθῇ ἐπὶ σοὺ τὴν ἐδδικίαν σου· σὺ σὺ δὲν ἔλλα ἀπολύθῃς ἢ τοῦς νόμους τοῦ πολέμου· ἀλλ' εἶθε, μετὰ τῶν θεοτήτων τῆς πατρίδος μου, νὰ τιμωρήσῃ τὸν ἀπίστην, ὅστις παρέδωκε τὴν σύζυγόν σου, τὰ τέκνα σου, τὴν πατρίδα σου καὶ τοὺς θεοὺς σου! Ἀσδρούβα, ἡ Ῥώμη ἔδωκε παρασκευάζει τὴν τιμωρίαν τῶν ἐγκλημάτων σου! Ἀλλάγε ὀργιστὴ τῆς Καρχηδόνης, δράμε ἵνα σωθῆς ἐπὶ τοῦ ἀρματός σου νικητοῦ σου· ἐνῶ τὸ πῦρ τοῦτο ὀχ καταβροχθίσῃ, ἐμεὶ καὶ τὰ τέκνα σου, σὺ δράμε εἰς τὴν δουλείαν!»

Καὶ ταῦτα εἰποῦσα, σφάζει τὰ τέκνα της, τὰ ρίπτει ἐντὸς τῶν φλογῶν, καὶ κατακρημνίζεται καὶ αὐτὴ κατόπιν αὐτῶν. Ἄπαντες οἱ αὐτόμολοι μιμοῦνται τὸ παράδειγμα της.

Οὕτω κατεστράφη ἡ πατρίς τῆς Διόδου, τῆς Σοφονίσης καὶ τοῦ Ἀννίβα. Ὁ ἱστορικὸς Φλωρός λέγει ὅτι δύναται τις νὰ κρίνῃ περὶ τοῦ μεγέθους τῆς καταστροφῆς ἐκ τοῦ ἐμπρησμοῦ δεκαεπτὰ ὄλας

ἡμέρας διαρκέσαντος. Ὁ Σκηπίων ἔχουσε δάκρυα ἐπὶ τῆς τύχης τῆς Καρχηδόνας. Ἐπὶ τῇ θέᾳ τῆς πυρκαϊᾶς τῆς καταβρωσκούσης τὴν πόλιν ταύτην τὴν πρὸ μικροῦ τσοῦτον ἀκμάζουσαν, ἐσκέφθη τὰς περιπετείας τῶν κρατῶν καὶ ἀπήγγειλε τοὺς στίχους τούτους τοῦ Ὁμήρου, ἐφαρμόζων αὐτοὺς ἐπὶ τῶν μελλουσῶν τυχῶν τῆς Ρώμης:

Ἔσσεται ἡμαρ εἶ· ἂν ποτ' ἔλω γῆλιος Ἰλιος ἱρῆ
καὶ Πριάμος καὶ λαὸς ἑὺμμελίω Πριάμοιο.

ΜΟΥΣΑΙΟΣ.

Ο ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΣ ΒΙΟΣ

ΕΙΣ ΤΡΕΙΣ ΕΙΚΟΝΑΣ.

(Ἐκ τοῦ ἀγγλικοῦ.)

Ἀναλαμβάνων πρὸ ὀλίγων ἐβδομάδων ἐξ ἀσθενείας τινός, παράδοξος ἀγρυπνία με κατέλαβε νύκτα τινα καὶ ἐπὶ πολλὰς ὥρας εὐρέθη βυθισμένος εἰς σκέψεις καὶ σοβαροῦς διαλογισμούς. Ἡ παρούσα ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου κατήντησε σπουδαῖον ἀντικείμενον μελέτης καὶ καθόσον αἱ ἰδέαι μου περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἀναπτύσσονται, ἐπέισθη ὅτι, αἱ ἀκόλουθοι εἰκόνες αἵτινες κατ' ἀρχὰς μοὶ ἐφαίνοντο ἀποκύημα νοσοῦσης φαντασίας, εἶναι ἡ πραγματικὴ ἀλήθεια. Αἱ ἐντυπώσεις μου ἦσαν τοσοῦτω ζωηραὶ ὥστε ὅταν ἀνέτειλεν ἡ ἡμέρα, δὲν ἠδυνήθη εἰμὴ νὰ χαράξω αὐτάς ἐπὶ τοῦ χάρτου, καὶ μολονότι ἡ χεὶρ μου ἦτο ἀσθενὴς καὶ τρέμουσα, οὐχ ἦν ὅμως ἐσχεδιάσεν ἀτελῶς τοὺς ἐξῆς διαλογισμούς.

Πρώτη εἰκὼν. Ἡ νεότης.

Ἦτο ῥοδινὴ τις πρωτὰ τῆς ἀνοιξέως. Μόλις ὁ ἥλιος εἶχεν ἀνατεῖλαι ἐκ τῆς ὠκεανείου αὐτοῦ κοίτης ὅτε λαμπρὸς καὶ ἀκτινοβόλος ἐφεγγεν ἐπὶ τῆς γῆς τὸ στερέωμα ὡς κυανοῦν καταπέτασμα ἐχώριζε τὸν οὐρανὸν εἰς δύο μέρη. Μαλακὸς τις τάπηξ ἐκ ποικίλων ἀνθέων ἐκάλυπτε τὴν γῆν. Μυρίαὶ σταγόνες δρόσου ἐξ ἑκάστου φύλλου καὶ ἐξ ἑκάστου κλάδου κρεμάμεναι ἔλαμπον ὡς ἄπειροι ἀδά-

μαντες εἰς τὰς χρυσᾶς ἀκτῖνας τοῦ ἀνατέλλοντος ἡλίου. Πυκνὸν φύλλωμα ἐκάλυπτε τὰ δάση, τὰ δὲ τρυφερότερα καὶ ὠραιότερα ἄνθη καθωραΐζον τοὺς φραγμούς καὶ ἐστόλιζον αὐτοὺς με πολυποικίλα χρώματα. Ἡδύπνοοι εὐδαίαι ἐπλήρουν τὸν ἀέρα ἐκ τῶν ἀρωματικῶν αὐτῶν πνοῶν, τὰ πτηνὰ γλυκύτατα ἐκελάδιζον εἰς τὰ δάση καὶ ἡ ἀρωματικὴ αὐτὴ ἀτμοσφαῖρα ζωογονοῦσα τὸ ἀνανεούμενον αἷμα εἰς τὰς φλέβας ἔκαμνε τὴν καρδίαν νὰ πάλλῃ ἀπὸ χαρᾶν.

Ἐν τῷ μέσῳ τῆς σκηνῆς ταύτης εἶδον παιδίον τι χαῖρον ἐπὶ τῇ ἀγαλλιάσει τῆς πρωϊνῆς ταύτης ζωῆς. Τὰ μέλη τοῦ σώματός του ἦσαν εὐτραφή καὶ τὰ ῥόδα τῆς ὑγείας ἦνθον ἐπὶ τῶν ἀπαλῶν παρειῶν του. Αἱ μαῦραι τρίχες τῆς κεφαλῆς του ἐπιπτον ἀτημελῶς ἐπὶ τοῦ μετώπου του καὶ ἀνεκάλυπτον διαγραμματὰς ἐξαισίας ὠραιότητος. Τὸ πρόσωπόν του ἔλαμπεν ὑπὸ ἀθωότητος καὶ ἀγάπης καὶ διὰ μέσου τῶν ἀκτινοβολούντων ὀφθαλμῶν του καὶ τῶν εὐτραπέλων καὶ ζωηρῶν κινήσεων τοῦ σώματός του ἀνεφαίνετο ἡ χαρὰ τῆς καρδίας του. Ἐτέρπετο ἐπὶ τῆς χλόης, ἔκοπτεν ἄνθη ἐκ τῶν φραγμῶν καὶ συναρμολογοῦσε τὴν φωνήν του μετ' ἐκείνης τῶν πτηνῶν. Πότε μὲν ἐρύπιπε τὴν σφαιρὰν του, πότε δὲ τὸν στρόβιλον αὐτοῦ καὶ ὑψωνεν ἐπὶ τοσοῦτον τὸν ἀετὸν του ὥστε ἐφαίνετο ὡς ἐλάχιστόν τι σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ. Εἰς τὸν μικρὸν καταρράκτην ἐξ οὗ ῥυάκιόν τι ἔτρεχε μετὰ τῶν πτηνῶν χαλίκων κατεσκευάζε τοὺς λιμένας του καὶ ἐκτιζε τοὺς τεχνικοὺς μύλους του. Ἐπὶ τῆς ὄχθης μικρᾶς τινος λίμνης ἔσκαπτε τὴν προκουμαίαν του, ὣκοδόμει τὸ φρούριόν του καὶ ἐξέπεμπε τὰ πλοῖά του. Ἐν ἐνὶ λόγῳ ἦτο ὄλως ἑξάψις, ὄλως ἐνεργητικότης καὶ χαρὰ.

Ἐβλεπον πάντοτε με εὐχαρίστησιν τὴν σκηνὴν ταύτην καὶ ἐπεθύμου ὡς ἐκ τῆς ὠραιότητος αὐτῆς νὰ ἐξηκολούθει. Δὲν ἔλειψα ὅμως νὰ ἀναγνωρίσω εἰς τὴν εἰκόνα ταύτην τὴν ἀρχὴν ἀνωτέρων πραγματικότητων.

Δευτέρη εἰκὼν. Ἡ ἀνδρική ἡλικία.

Μετ' οὐ πολὺ ἐπανήλθον ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου. Ἡ θερμότης μεσημ-

εῖροῦ ἡλίου κατέκαιε τὴν πεδιάδα. Αἱ αὔραι τῆς ἀνοιξέως εἶχον μεταβληθῆ εἰς μεσημβρινὸν καύσωνα. Τὸ τρυφερὸν δένδρῶν εἶχε γίνετο πελώριος δρυς καὶ αἱ παραφυάδες εἶχον μεταβληθῆ εἰς ἰσχυροὺς κλάδους ἰκανοὺς νὰ ἀνθέξωσιν εἰς τὴν ἰσχυρὰν πνοὴν τῶν ἀνέμων καὶ νὰ προγατεύσωσιν ἀπὸ τὴν θερμότητα τοῦ ἡλίου. Βαθύτερον χρώμα ἐσκίαζε τὴν χλόην τὴν καλύπτουσαν τὴν πεδιάδα καὶ τὸ φύλλωμα τὸ καλύπτον τὰ δάση. Ὁ ῥυαξ, ὁ καταρράκτης καὶ ἡ μικρὰ λίμνη ἦσαν αὐτοῦ, πλὴν ἐφαίνοντο παραδόξως πως μικρότεροι καὶ ἀσήμαντοι συγκρινόμενοι ὡς πρὸς τὸ μέγεθος καὶ τὴν ὠραιότητα με ἐκείνους τοὺς ὁποίους εἶχον ἰδεῖ ἐν τῇ νεανικῇ εἰκόνι.

Τὸ παιδίον ἦτο ἐπίσης αὐτοῦ, ἀλλ' οὐχὶ ὡς τὸ εἶδον κατὰ τὴν ἐαρινὴν πρωΐαν. Τὸ ἀνάστημα αὐτοῦ εἶχε λάθει ἐξαισίαν ἀνάπτυξιν, ἡ μορφή του ἦτο εὐγενής, τὰ δὲ σχήματα ἀρρένωπα καὶ ῥωμαλέα. Ἐκφρασις σκέψεως καὶ φροντίδος διεδέχθη τὴν ἀθωότητα καὶ τὴν χαρὰν τοῦ προσώπου του. Ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν του ἐξήρχοντο σπινθηρὲς θεῖου φωτός καὶ ἐπὶ τοῦ μετώπου του ἔλαμπεν ὁ ἀστὴρ τῆς μεγαλοφυΐας ἐν τῇ διανοίᾳ αὐτοῦ ὠρίμαζε μεγαλεπήβολα σχέδια ἄτινα ἔθετε παύραυτα εἰς ἐκτέλεσιν. Ἐκοπτε δάση καὶ ἐκτιζεν οἰκίας, ἠρωτρίαζε τὴν γῆν καὶ ἐσύναζε τοὺς καρποὺς αὐτῆς. Τὰ πλοῖά του διέτρεχον τοὺς ὠκεανούς καὶ ἐπεσκέπτετο τὰς μᾶλλον ἀπομακρυσμένας χώρας. Τὰ κιβώτιά του ἦσαν πλήρη χρυσοῦ καὶ τὰ λαμπρότερα μέγαλα ἐγείροντο ὑπὸ τὰς διαταγὰς του. Ἐξεμετάλλευε τὸ εὐρὺ στάδιον τῆς ἐπιστήμης καὶ ἐπέσφερε βεβαρημένος με πλοῦτη σοφίας καὶ γνώσεων. Ἡ φιλαυτία του ἐπηυξάνετο καὶ ἡ φιλοδοξία αὐτοῦ ἐπεξετείνετο καθ' ὅλην τὴν οἰκουμένην ἥτις ἦτο τὸ μόνον ὄριον διὰ τὴν ἀπέραντον αὐτοῦ δραστηριότητα, ὡς ἡ αἰωνιότης ὁ μόνος φραγμὸς διὰ τὴν ὑπαρξίν του.

Τρίτη εἰκὼν. Τὸ γῆρας.

Μετὰ παρέλευσιν χρόνου τινός ἐπανήλθον ἐπὶ τὸ αὐτό. Τὸ πράσινον φύλλωμα ἦτο μαραμένον καὶ κατάξηρον. — Τὰ δάση παρέτεινον τοὺς κλάδους των γυμνοὺς

καὶ παγωμένους εἰς τὴν τρομερὰν καταγίδα τοῦ χειμῶνος. Ἐκεῖ ὅπου ἄλλοτε τὰ ἄνθη τοῦ ἔαρος εἶχον ἀνθήσει, μικρὸς ἀριθμὸς μαραμένων καὶ σκορπισμένων βρῶν εἶχεν ἀπομείνει. Ἡ ἀτμοσφαῖρα ἦτο ψυχρὰ καὶ παγωμένη — Παντοῦ θάνατος, παντοῦ ἐρημία. — Δὲν ἠκούετο πλέον τὸ γλυκὺ κελάδημα τῶν πτηνῶν καὶ μόνον ἡ πίπτουσα χιών ἥτις ἐκάλυπτεν ὡς νεκρικὴ σινδόνη τὴν γῆν διέκοπτε τὴν πένθιμον ταύτην σιωπὴν. — Σφοδρὸς ἄνεμος ἐπνεεν ἐπὶ τῆς γῆς καὶ μαύρα νέφη ἐκάλυπτον τὸν οὐρανόν, ὁ δὲ ἥλιος βυθίζόμενος ἐν τῷ σκότει τοῦ δυτικοῦ ὀρίζοντος ἐπροσπάθει νὰ στείλῃ ἀκτῖνα φωτός καὶ θερμότητος. Μαύρη, ψυχρὰ καὶ ἀποτρόπαιος ἦτο ἡ εἰκὼν.

Γέρων τις ἀδύνατος καὶ κλονούμενος ἐσταμάτησεν ἐνώπιόν μου. Ὅποια διαφορὰ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῶν εὐρώστων νέων τοὺς ὁποίους εἶχον ἰδεῖ προηγουμένως! Τὰ μέλη τοῦ σώματός του ἦσαν ἰσχνὰ καὶ ἐφαίνοντο κυρτωμένα ὑπὸ τὸ βάρος τῶν χρόνων. — Αἱ κινήσεις του ἦσαν τρέμουσαι καὶ σπασμωδικαί. Ἐσταμάτησε σαλευόμενος ὑπὸ τοῦ ἀνέμου, ἀπονεναρκαμένος ὑπὸ τοῦ ψύχους καὶ περιπλανώμενος ἐν τῷ σκότει. — Τὰ μαλλία τῆς κεφαλῆς του ἦσαν ἀραιὰ καὶ κατάλευκα. — Τὸ πρόσωπόν του βλοσυρὸν καὶ ῥυτιδωμένον. — Οὐδεμίαν λάμψιν διανοίας ἐξήρχετο ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν του, οὐδεὶς σπινθηρὸν ἀγάπης ἐθήρμαινε τὴν ψυχρὰν καρδίαν του. — Προσῆλωσε πρὸς ἐμὲ τοὺς ἐσβεσμένους ὀφθαλμούς του καὶ περιέργως ἐξήταξε με κενὸν καὶ ἀόριστον βλέμμα τὸ πρόσωπόν μου ὡς νὰ ἠθελε νὰ ἀνακαλύψῃ τὴν λύσιν καταθλιπτικοῦ τινος μυστηρίου. Εἰς τὸ βλέμμα τοῦτο, ἔντρομος ὠπισθοχώρησα. Βαθὺ σκότος τὴν στιγμὴν ταύτην ἀποκατέστησε τὰ πάντα ζοφερά. — Τὸ φάντασμα ἐξ οὗ εἶχον ἀπομακρυνθῆ ἐξηλείφετο βαθμηδὸν με κλονιζόμενον βῆμα εἰς τὸ βάθος. — Ψηλαφῶν δὲ πῆρεξ ἐμοῦ ὅπως δυνηθῶ νὰ σώσω τὸ ἀντικείμενον τοῦτο τῆς δυστυχίας, ἡ χεὶρ μου ἐσταμάτησε μόνον ἐπὶ ψυχροῦ τάφου. «Φεῦ! ἀνέκραξα, ἰδοὺ πᾶν ὅτι ἀπομένει ἐπὶ τῆς γῆς!»

Α. ΚΟΥΡΝΙΑΚΤΗΣ.

ΠΟΙΗΣΙΣ.

Ο ΞΕΝΟΣ

(Απόσπασμα εκ τού Σατωβριάνδου.)

Ὅπως εἶναι εὐτυχεῖς, πῶς χαρὰν εὐρίσκουν
Ὅσον δὲν εἶδον ἑορτὴν εἰς ξένην γῆν καμμίαν·
Ὅσοι εἰς τὴν καλύβην των καὶ ζεῦν καὶ ἀπο-
[θησκουν,
Πλησίον τῶν οικείων των, εἰς τὴν καλὴν ἐξίαν.

Ἦν τού Μισισσιππῆ πτηνόν, πτηνόν εὐτυχημένον,
Εἰς ἕνα ἄλλο, ἔλεγε, περίλυπον καὶ ξένον.
— Διατί, ξένο μου, πικρὰ παράπονα ἐκχύνεις,
Μὴ κρυσταλλώδη ὕδατα κ' ἐδῶ δὲν διακρίνεις;
Σκιὰς κ' ἐνταῦθα, καὶ τροφάς, καὶ δροσέρους ἀν-
[θῶνας,

Καθὼς κ' εἰς τῆς πατρίδος σου, δὲν βλέπεις,
[τοὺς λειμῶνας;
— Ναι, ἀπεκρίθη τὸ πτηνόν, τὸ παραπονεμένον,
Πατρίδα διδεις θελητικῆν εἰς τὸ ξενητευμένον·
Ἦν ἐξ ἰσμοῦ φλωεὶ ἄλλοτ' ἀναμένει,
Καὶ μὲ προσμάνει σύντροφος ἐκεὶ ὡφρανευ-
[μένη . . .

Τίς θὰ μὲ φέρῃ εἰς αὐτὴν ταχύτερον ἀνέμου;
Κ' ἔχετε τῶν ἐρήμων μας τὸν ἥλιον; — Εἰπέ
[μου.—

ὦ, πῶσον εἶναι εὐτυχεῖς, οἱ μὴ ὁδοιποροῦντες·
Φεῦ· εἰς τὰ ξένα τῆς χαρᾶς τὸ ἄνθος δὲν βλα-
[στάνει . . .
Εὐδαίμονες, οἱ τὴν καλὴν πατρίδα κατοικοῦντες·
Εἰς τοὺς θερμαίνει ἥλιος κ' ἐν μνήμα τοὺς λαμ-
[βάνει!

Κατόπιν ἰκανῶν ὠρῶν ὀδυνηρᾶς πορείας,
Ὁ πλάνης κάθηται ὥχρος εἰς ξένας ἐρημίας·
Χωρὶα βλέπει περίξ του, οἰκίας διακρίνει,
Ἄλλὰ δὲν ἔχει ποῦ αὐτὸς τὴν κεφαλὴν νὰ κλι-
[νῃ . . .

Εἰς μίαν μετὰ συστολῆς καλύβην πλησιάζει,
Θέλει νὰ ἔμθῃ, ἀλλὰ, φεῦ! ὀδυνηρῶς διστάζει.
Τῆς θύρας θέτει ὀπισθεν τὴν ῥάβδον μὲ δειλίαν,
Κ' ἐνῶ ἔμβάνει, τειπεινῶς ζητεῖ φιλοξενίαν . . .
Μ' ἐν μόνον κίνημα χειρὸς τοῦ οἴκου ὁ δεσπότης,
Νὰ φύγῃ, λέγει πρὸς αὐτὸν, καὶ ὁ ταξειδιώτης,
Καὶ πάλιν μετὰ οἰωπῆς τὴν ῥάβδον του λαμβάνει,
[γὰι,

Καὶ μόνος εἰς τὴν ἐρημον πηγαίνει ν' ἀπο-
[θάνῃ!

ὦ, πῶσον, πῶσον εὐτυχεῖς εἶν' ὅσοι δὲν ἀφίνου
Τὸ χῶμα τῶν πατέρων των, τῶν πάππων των
[τὸ χῶμα!

Ὅσοι ἐκ τῶν οικείων των τὸ βῆμα δὲν ἐκτείνου,
Καὶ ζεῦν εἰς τὸ γενέθλιον ἀμείμναι τὸ δῶμα . . .

ὦ, μῦθοι ὅσοι λέγεσθε περίξ θερμῆς ἐστίας,
Ἀπὸ τὸν πάππον τὸν καλὸν καλῆς οικογενείας·
Ἔξει ἀγάπης μαγικῆ, ψυχῶν διακοινώσεις,
Καὶ ἐμπιστεύσεις συμπαιθεῖς καρδίας ἀγαπώ-
[σας . . .
Ἀνάγκη τῆς ὑπάρξεως, ἀνταμοιβῆς τῶν πόνων!
Ὅμοιοι· πληροῖτε πάντοτε, πληροῖτ' ἐκείνους μό-
[νον,

Ὅσοι δὲν ἐγκατέλιπον τὰ πατρία ἰδέα·
Αὐτῶν εἰς τὴν πατρίδα των ὠφόνονται οἱ τόφοι,
Καὶ μὲ τὰ θεῖα θέλητρα ἐνοῦνται τῆς θερησείας
Ἀκόμη καὶ τὰ δάκρυα τῆς μνήμονος φιλίας!

ὦ, πῶσον, πῶσον εὐτυχεῖς εἶν' ἅπαντες ἐκεῖνοι,
Ὅσοι καπνὸν τῆς ἑορτῆς δὲν εἶδον εἰς τὴν ξί-
[νῃν!
Ἐπαίτου χεῖρα οὐδὲ εἰς ἐκ τούτων δὲν ἐκτείνει,
Κ' ἐνόουσι τὴν κόκκιν τῶν με κόκκιν περιλ-
[μένην.

Α. ΠΑΡΑΣΧΟΣ.

ΤΟ ΑΝΘΟΣ ΤΗΣ ΑΛΟΗΣ.

(Συνέχεια, ἴδε φυλλ. 99).

Ἡ ψυχρὰ αὔρα ἐδροσίζει τὴν καίουσαν
παρειάν του· εὕρισκέ τι συμπαθητικὸν
ἐν τῇ μανίᾳ τῶν σοιχείων· ὁ θόρυβος τῶν
κυμάτων τὰ ὁποῖα ὤρμων εἰς τὸν λιμῆνα
μουκῶμενα καὶ ἐθραύοντο εἰς τοὺς πασ-
σάλους μετ' ὀργῆς τὸν ἡσυχάζει.

Περιεπάτησεν οὕτω ἐπὶ τινά ὥραν δταν
συνήντησεν ἀξιωματικὸν τοῦ ναυτικοῦ φέ-
ροντα ἀγγλικὴν στολὴν καὶ ὅστις τὸν πα-
ρετήρει προσεκτικῶς· ἀλλ' ὁ ἥρωσ μας μό-
λις εἶδεν ὅτι καὶ ἄλλος τις περιεπάτει εἰς
ἐκεῖνο τὸ μέρος.

— Ἄδύνατον νὰ ἀπατῶμαι! ἐσκε-
πτέτο ὁ ἀξιωματικὸς!

Διήλθον ὁ εἰς πλησίον τοῦ ἄλλου καὶ
ἐκ δευτέρου.

— Πῶς! Ἐβρίκει Ἄσθων! ἀνέκραξεν
εἰς τὴν τρίτην συνάντησιν, δὲν μὲ ἀνα-
γνωρίζετε;

Ὁ ταξειδιώτης ἀνύψωσε τοὺς ὀφθαλ-
μοὺς καὶ ἀνεγνώρισε τὸν υἱὸν τοῦ εὐπατρί-
δου τοῦ ὁποίου τὸ κτῆμα ἐγειτόνευε μὲ
τὸ Καρρόου. Ἐν τῇ παιδικῇ των ἡλικίᾳ
εἶχον πολλάκις παίξει ὁμοῦ.

— Ὁ Φρέδ Σόκλινγ, ἐὰν δὲν ἀπατῶ-
μαι! εἶπεν ὁ ἥρωσ μας.

— Βεβαίως δὲν ἀπατάσθε, ἀπήντησεν

Ὁ νέος ὀλίγων φιλικῶς τὴν χειρὰ του.
Ἄδυνατῶ νὰ σὰς εἶπω πόσον χαίρω διότι
σὰς ἐπανεῖδα! Ὁ ἀπιστρέψωμεν ὁμοῦ;
Ὁ Ἐβρίκος τὸν ἐκκύταξεν ὡς ἐὰν δὲν
ἐνόησε τὴν ἐρώτησιν.

Ὁ ὑποπλοίαρχος Σόκλινγ τῷ ἐξήγησεν
ὅτι αὐτὸς ἐκυβέρνα τὸ ἀτμόπλοιο τὸ
ὁποῖον ἐμελλε νὰ ἀναχωρήσῃ μετὰ τινὰς
ὥρας.

— Ναι . . . ναι . . . ἐπιστρέφω μαζῇ
σας! ἀπεκρίθη ὁ ἐραστὴς τῆς Ἑλλεν μετὰ
σπουδῆς· καὶ, Φρέδ, ἐὰν ἡ ἀνάμνησις τῶν
παιγνιδίων τῆς νηπιότητός μας σὰς ἦναι
εὐάρεστος, ὦ! ἀναπετάσατε ὅλα σας τὰ
ἰστία, καταβάλετε ὅλους σας τοὺς κόπους
διὰ νὰ φθάσωμεν τὰ παράλια τῆς Ἀγ-
γίας! Ἡ καρδία μου ἀναλίσκεται ὑπὸ
ἀνυπομονησίας μέχρις οὗ δύνηθῶ νὰ ἐπα-
ναθῶ τὸν πόδα ἐπὶ τοῦ γενεθλίου ἐδά-
φους.

— Μὴ φοβῆσθε τίποτε, εἶπεν ὁ νέος, θὰ
σὰς μεταφέρωμεν ἄρκετὰ ταχέως. Ὁ ἀνε-
μος μᾶς εἶναι εὐνοϊκός, καὶ ἡ μικρὰ ναῦς
τὴν ὁποῖαν ἔχω τὴν τιμὴν νὰ διοικῶ
εἶναι ἀξία εὐγενεστέρως ὑπηρεσίας . . .
ἀλλ' ἔχομεν εἰρήνην τῶρα. Ἐβρίκει, προσέ-
θηκεν, ἐὰν ἐπάθετέ τι δυσάρεστον, ἐὰν
ἤλθετε εἰς διένεξιν τινὰ πρὸς τὰς ἀρχὰς
τῆς πόλεως, ἴσως θὰ ἦτο καλλίτερον νὰ
ἐπιδιευσθῆτε ἀμέσως μετ' ἐμοῦ. Ἄπαξ
ὑπὸ τὴν σημαίαν τῆς γηραιᾶς Ἀγγλίας,
εἰσθε ἐν ἀσφαλείᾳ.

Ὁ Ἐβρίκος εὐγνωμονῶν ἡρνήθη τὴν
προσφοράν ταύτην.

— Εἶναι ἀληθές ὅτι πολὺ βιάζομαι
νὰ ἀφήσω τὴν Γαλλίαν, ἀλλ' ὅχι δι' αὐ-
τὰς τὰς αἰτίας τὰς ὁποίας ὑποπτέυσθε.

Ὁ ὑποπλοίαρχος δὲν ἐπέμεινε.

— Εἰς τὴν πίστιν μου! εἶπε μετὰ τινὰ
παῦσιν, διαρκούσης τῆς ὁποίας ὁ σύντρο-
φός του, βυθισμένος εἰς τὰς ὄνειρόπολῆσεις
του, ἐξηκολούθησε νὰ βαδίζῃ μηχανικῶς
πλησίον του, ἡ συνάντησις μας εἶναι πολὺ
παράδοξος· ἀλλὰ δὲν εἶναι παραδοξωτέρα
τῆς ἄλλης τὴν ὁποῖαν ἔκαμα σήμερον.

Ὁ Ἐβρίκος τὸν ἐκύταξεν ὡς ζητῶν
ἐξήγησιν τῶν λεγομένων του.

— Καὶ μάλιστα τοῦ Καρρόου.

— Τοῦ Καρρόου;

— Ναι . . . παρετηρήσατε τὸν μεμο-
νωμένον ἐκεῖνον ἀνθρωπον ὅστις κάθηται
εἰς τὸ ἄκρον τῆς προκυμῆσας;

— Ναι· δηλαδὴ νομίζω ὅτι τὸν εἶδα
διερχόμενος.

— Καὶ τὸν ἀνεγνώρισατε;

— Ὀχι.

— Εἶναι ἐν τούτοις ἀρχαῖος γνώριμος·

— Ποῖος εἶναι λοιπὸν, πρὸς Θεοῦ!

— Εἶναι κακοῦργός τις ὅστις σὰς κα-
τεδίωξεν εἰς τὸ πρεσβυτέριον καὶ εἰς τὰ
δάση τοῦ Καρρόου· ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ
τὸν ἀποστρεφόμεθα διὰ τοῦτο.

— Τὸ ὄνομά του; ἤρώτησεν ὁ Ἐβρίκος
Ἄσθων τοῦ ὁποίου οἱ ὀφθαλμοὶ ἠκόντιζον
φλόγας· πρὸς Θεοῦ, μὴ μὲ τυραννήτε πε-
ρισσότερον!

— Ὁ Βίλλ Σίδελερ, ὁ κονικλοτρόφος,
ἀπεκρίθη ὁ ἀξιωματικὸς ὅστις ἤρχισε νὰ
πιστεύῃ ὅτι ὁ σύντροφός του παρεφρόνησε.
Τῷ ὡμίλησα, ἀλλὰ δὲν ἐφάνη ὅτι μὲ
ἀνεγνώρισε. Συγχωρήσατε τὴν εἰλικρίνειαν
τῶν λόγων μου, Ἐβρίκει· ἀλλὰ μὲ ἐφάνη
τρελὸς ὅσον καὶ σεις, καὶ ἴσως ὀλίγον πε-
ρισσότερον ἐπειδὴ δὲν ἐπαυσε κινῶν τοὺς
βραχίονας καὶ ψιθυρίζων λόγους ἀκατα-
λήπτους. Ἴσως, ἕστερον ἀπὸ ὅλα, ἦτο
μεθυσμένος.

— Ἀπὸ αἷμα! ἀνέκραξεν ὁ ἥρωσ μας
μεθ' ὀρμῆς· ἀπὸ τὸ αἷμα τοῦ θύματος
του, τοῦ ἀγαθοῦ, τοῦ εὐγενοῦς σὶρ Οὐίλ-
λιαμ Μουδράϋ . . . ἐπειδὴ κάτι τι μὲ
λέγει ὅτι αὐτὸς τὸν ἐδολοφόνησε. Φρέδ,
πρέπει νὰ μὲ βοηθήσετε νὰ συλλάβωμεν
αὐτὸν τὸν ἀνθρωπον.

— Νὰ τὸν συλλάβωμεν! ἐπανελάβεν
ὁ ὑποπλοίαρχος ὅστις εἶχε μάθει τὴν δο-
λοφονίαν τοῦ βαρώνου, ἀλλ' ὅστις οὐδέ-
ποτε εἶχεν ὑποπτευθῆ τὸν Βίλλ Σίδελερ
ὡς φονεὰ του.

— Ναι, καὶ νὰ τὸν φέρωμεν μεθ' ἡμῶν
εἰς τὴν Ἀγγλίαν.

— Δὲν θὰ ἦτο καλλίτερον ν' ἀποτα-
θῆτε εἰς τὰς ἐπιτοπίους ἀρχάς;

— Διὰ νὰ δώσω καιρὸν εἰς αὐτὸν τὸν
κακοῦργον νὰ φύγῃ, διέκοψεν ὁ Ἐβρίκος
Ἄσθων ἀνυπομόνως. Ὀχι . . . ὄχι! πρέπει
νὰ πράξωμεν ἀμέσως! Ὁ δαίμων ὅστις
τὸν μετεχειρίσθη εἶναι πλούσιος. Τίποτε
δὲν θὰ φεισθῆ, θὰ σπεύρῃ χρυσὸν, διὰ νὰ
ἀπατήσῃ τὴν δικαιοσύνην. Ἐγὼ ἀναλαμ-
βάνω τὴν εὐθύνην.

— Ἕμεῖς;

— Ναι, ἐγὼ! Καὶ ὁ δόκτωρ Ὀρμ εἶπεν

ναι εἰρηνοδίκης καλῶς ἤξευρετε" εἶναι συνταξειδιώτης μου.

Ὁ Σόκλινγ ἤξευρε καλῶς τὴν πατρικὴν στοργὴν τὴν ὅποιαν ὁ ἀξιόλογος ποιμενάρχης εἶχε πρὸς τὸν Ἑρρίκον, πρὸς ὃν ἔλεγεν ὅτι θὰ ἐκληροδοτῆ μέγα μέρος τῆς περιουσίας του. ἤρχισε νὰ πιστεῦῃ ὅτι ὁ ἀρχαῖος συμμαθητὴς του δὲν ἦτο τόσον τρελὸς ὅσον ἐφαίνετο.

Θέλων νὰ πεισθῆ ὅτι ὁ ὑποπλοίαρχος δὲν ἠπατήθη, ὁ Ἑρρίκος περιετυλίχθη εἰς τὸν μανδύαν του ὥστε νὰ κρύψῃ τὸ πρόσωπόν του. Οἱ δύο νέοι ἐπλησίασαν ἐν σιωπῇ εἰς τὴν ἄκραν τῆς προκουμαίας ὅπου ἴστατο ὁ δολοφόνος μὲ τὴν κόμην κυματίζουσαν εἰς τὸν ἀέρα· διότι ὁ ὁδοιπορικὸς πῖλος τὸν ὅποιον τῷ ἔδωκεν ὁ πράκτωρ ἔκειτο κατὰ γῆς. Ὁ ληστὴς κατείχετο προφανῶς ὑπὸ μεγάλης ταραχῆς. Ἡ ῥακὴ τὴν ὅποιαν εἶχε πῖσι ἀποβιβάσθεις ἀνέβη εἰς τὴν κεφαλὴν του.

Ἐνῶ ἴστατο ἐστραμμένος πρὸς τὰ παράλια τῆς πατρίδος του, ἐφαντάζετο ὅτι ὄν τι φανταστικὸν τῷ ἔνευε νὰ ἐπανέλθῃ.

— Ἡ θάλασσα εἶναι μεταξὺ ἡμῶν, ἐψιθύριζε, καὶ δὲν θὰ ἐπιστρέψω! Ἄπαξ ἤδη ἠσθάνθην τὴν χεῖρα τοῦ δημίου περὶ τὸν τράχηλόν μου, ἀλλὰ τῷ διέφυγα. Εἶμαι ἐν ἀσφαλείᾳ . . . ἐν ἀσφαλείᾳ . . . ἐν ἀσφαλείᾳ. . . Φώναζε, φώναζε! προσέθηκε μὲ μανιώδη ἔκρηξιν γέλωτος· δείκνυε τὴν πληγὴν τοῦ λαιμοῦ σου· κανεὶς δὲν δύναται νὰ ἀποδείξῃ ὅτι ἐγὼ τὴν ἔκαμα· καὶ ἐὰν ὁμως ἀποδειχθῆ, πάλιν εἶμαι ἐν ἀσφαλείᾳ ἐδῶ.

Ὁ Ἑρρίκος Ἄσθων ἔσφιγξε τὸν βραχίονα τοῦ συντρόφου του.

— Εἴσθε πεπεισμένοι; εἶπεν.

— Ἐντελῶς! . . . Ἄλλ' ἀκούσατε!

Ὁ δολοφόνος ὠμίλει ἐκ νέου.

— Δὲν εἴμπορεῖτε νὰ μὲ ἀκολουθήσετε! ἔκραξεν ὁ οἰνοβαρὴς κονικλοτρόφος, ἀπειλῶν διὰ τῆς πυγμῆς τὸ φαντασιῶδες ὄν πρὸς τὸ ὅποιον ἀπευθύνετο· ἡ θάλασσα δὲν θὰ σᾶς φέρῃ . . . Ἢ Θεέ! προσέθηκεν, ἰδοὺ αὐτὴ μετεβλήθη εἰς αἷμα! Ὁ ἐκδικητὴς μὲ καταδιώκει ἀκόμῃ! Δὲν θέλω νὰ μὲ συλλάβουν!

Ὁ ἄθλιος, καταβληθεὶς ὑπὸ τῶν τρόμων τοὺς ὁποίους ἡ συνείδησίς του προεκάλει, ἐρρίφθη κατὰ γῆς καὶ ἐκρυψε τὸ πρόσωπον ἐντὸς τῶν χειρῶν.

— Δύνασθε ἀκόμῃ νὰ μὲ ἀρνηθῆτε; ἠρώτησεν ὁ Ἑρρίκος.

— Ὄχι! ἀπεκρίθη ὁ ὑποπλοίαρχος μετὰ σταθερότητος· ἀλλὰ πρέπει νὰ ἐνεργήσωμεν μετὰ περισκέψεως καὶ χωρὶς νὰ ἐξεγείρωμεν τὰς ἀρχάς. Ἐντὸς μιᾶς ὥρας θὰ ἦναι ἐν ἀσφαλείᾳ εἰς τὸ κῦτος τοῦ ἀτμοπλοίου· ἀλλὰ πρέπει νὰ ὑπάγω νὰ ζητήσω τινὰς ἐκ τῶν ναυτῶν μου.

— Ποῦ θὰ τοὺς εὑρετε;

— Εἰς τὸ καπηλεῖον τοῦ Μεγάρου τοῦ Δούβρου, πλησίον τοῦ ταχυδρομείου. Ἵμεῖς, μείνατε ἐδῶ, μὴ χάνετε ἀπὸ τὰ βλέμματά σας τὸν κακοῦργον αὐτὸν μέχρι οὗ ἐπανέλθω μὲ τοὺς ναύτας μου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΓ'.

Τὴν ἐπιούσαν, εἰς τὰς δύο μετὰ μεσημβρίαν, ἡ Πολλὴ ἐρρίπτε τὴν ἄγκυραν ἐμπροσθεν τοῦ Δούβρου, ἔχουσα μεθ' ἑαυτῆς τὸν δολοφόνον, συνοδευόμενον ὑπὸ τοῦ δόκτορος Ὄρμ καὶ τοῦ Ἑρρίκου Ἄσθωνος, καὶ μετὰ τινὰς στιγμὰς δύο ἄμαξαι κινήσασαι ἀπὸ ῥυτῆρος τοὺς ἔφερον εἰς τὸ Καρρόου.

— Τί θὰ κάμωμεν τὸν δεσμώτην μας φθάνοντες; ἠρώτησεν ὁ Ἑρρίκος. Θὰ τὸν στείλωμεν εἰς τὸ φρούριον τοῦ Νορβίχ!

— Ἴσως, ἀπεκρίθη ὁ ἐφημέριος· ἀλλὰ θὰ τὸν θέσω εἰς ἀσφαλὲς μέρος διὰ μίαν νύκτα.

— Ποῦ;

— Εἰς τὸν παλαιὸν πύργον τῆς ἐκκλησίας τοῦ Καρρόου. Δὲν εἶναι πρώτη φορὰ καθ' ἣν χρησιμεύει ὡς φυλακὴ. Διαρκούσης τῆς ἐπαναστάσεως, πολλοὶ πολῖται ἐκλείσθησαν ἐκεῖ.

